

Jaarstukken 2023

(v.190724)

Inhoudsopgave

1. WOORD VAN DE DIRECTIE	5
2. ALGEMEEN	7
2.1 INLEIDING	7
2.2 DOELSTELLING VOLKSKREDIETBANK	7
2.3 DEELNEMENDE GEMEENTEN EN BESTUUR.....	8
2.5 LIDMAATSCHAPPEN.....	10
2.6 KWALITEITSZORG.....	10
2.7 BEREIKBAARHEID.....	11

Jaarverslag

3. PROGRAMMAVERANTWOORDING.....	12
3.1 INLEIDING	12
3.2 DOELSTELLINGEN BELEIDSPAN ALS KADER	12
3.3 RESULTATEN EN STREEFCIJFERS (AMBITIES)	13
3.3.1 Voorkomen van schulden	13
3.3.2 Duurzame resultaten	14
3.3.3 Oplossen schulden en bevorderen participatie	14
3.3.4 Voorkomen van maatschappelijke kosten	15
4. PARAGRAFEN	17
4.1. WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING	17
4.1.1. Kengetallen	18
4.2 ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN.....	18
4.3 FINANCIERING.....	19
4.3.1. Risicobeheer	19
4.3.2. Kasbeheer	20
4.4 BEDRIJFSVOERING.....	20
4.4.1. Algemeen	20
4.4.2. Financieringssystematiek	20
4.4.3. Rechtmatigheidsverantwoording	21
4.4.4. Automatisering en telefonie	23
4.4.5. Gegevensbescherming.....	23
4.4.6. Wet Open Overheid.....	24
4.4.7. Fraude en fraudepreventie	25
4.4.8. Personeel	25
4.5. VERBONDEN PARTIJEN	29

Jaarrekening

5. BALANS PER 31 DECEMBER 2023	31
6. OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN 2023	32
6.1 OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN (CATEGORIALE INDELING) 2023	32
6.2 PROGRAMMAREKENING 2023	33
7. KASSTROOMOVERZICHT 2023	34
8. TOELICHTING OP BALANS EN OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN	35
8.1 GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING	35
8.2 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2023	36
8.3 TOELICHTING OP EN ANALYSE VAN DE CATEGORIALE INDELING 2023.....	42
9. VERANTW. RECHTMATIGHEID EN VASTSTELLEN JAARSTUKKEN 2023	46
9.1 VERANTWOORDING RECHTMATIGHEID	46
9.2 VASTSTELLEN JAARSTUKKEN 2023	48
10. OVERIGE GEGEVENS.....	49
10.1 BELANGRIJKE GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM	49
10.2 EXPLOITATIESALDOVERWERKING EN VERDELING	49
10.3 VERDEELSLEUTEL	49
10.4 BTW COMPENSATIE	49
10.5 OVERZICHT LASTEN EN BATEN PER TAAKVELD 2023	50
10.6 OVERZICHT GEMEENTELIJKE BIJDAGEN 2023	51
10.7 WNT-VERANTWOORDING 2023 VOLKSKREDIETBANK NOORD-OOST GRONINGEN	52
11. CONTROLEVERKLARING	54
12. STATISTISCHE GEGEVENS	56

Jaarverslag 2023

1. Woord van de directie

In 2023 heeft de VKB, in uitdagende omstandigheden, hard gewerkt aan haar ambitie om die deskundige, resultaatgerichte, betrouwbare en inwonergerichte organisatie te zijn, die inspeelt op de wensen en behoeften van onze opdrachtgevers. Daarbij is ook het streven geweest wendbaar te zijn en flexibel in te kunnen spelen op de actualiteit. Met name in de tweede helft van 2023 is juist die wendbaarheid zwaar op de proef gesteld, niet alleen door de actualiteit maar vooral door uitdagingen in de bedrijfsvoering.

Context

Ook in 2023 zagen we in toenemende mate een verstrengeling van problematiek, welke enorme impact had voor kwetsbare groepen. Denk aan de stapeling van problemen als gevolg van stijgende benzine- en voedselprijzen, de gestegen energiekosten, de algehele inflatie, effecten van klimaatverandering en mondiale spanningen. Veel huishoudens zagen zich geconfronteerd met een fikse stijging in uitgaven, waar in veel gevallen niet een evenredige toename van de inkomsten tegenover stond. Voor een deel poogde de Rijksoverheid dat op te vangen met de nodige maatregelen getroffen (energietoeslag, verhoging minimumloon, verhoging toeslagen).

Minister Schouten (Armoedebeleid, Participatie en Pensioenen) heeft in het voorjaar aangekondigd om de duur van schuldhulpverleningstrajecten te verkorten tot anderhalf jaar. Ook zette zij in op het verlagen van de drempel naar de gemeentelijke hulp. Op die manier wil de Minister bereiken dat meer mensen hulp krijgen en dat zij sneller van hun schulden af zijn. De wetwijziging die per 1 juli 2023 is ingegaan betekent dat een verkorte looptijd bij de WSNP en MSNP van 36 maanden naar 18 maanden. Wat de impact is op de schuldenaren, schuldeisers en onze eigen organisatie zal zijn, is in 2023 nog niet duidelijk geworden.

Dienstverlening

Vanuit het inwonergericht werken, nemen wij doorlopend onze dienstverlening onder de loep, in samenwerking met ons klantenpanel. We hebben daarbij in 2023 meer aansluiting gevonden bij de verschillende doelgroepen die wij bedienen. Speciale aandacht was gericht op jongeren. Vanuit de Regiodeal Oost Groningen hebben wij campagne gevoerd in 2023 om zo meer toegang te kunnen organiseren voor de doelgroep tussen 18 en 25 jaar, een groep waar de afgelopen vijf jaar de problematiek sterk is gestegen.

Na de VKB pilot, gericht op kennisvergroting en verkenning van samenwerking, heeft VKB in 2023 een start gemaakt met de samenwerking met gemeente Pekela en Oldambt om schuldhulp aan ondernemers te bieden.

De wijziging in de Wet op de gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) in 2023 geeft de verplichting om vroegsignalering in te richten. In 2023 kreeg dit bij alle gemeenten structureel vorm. Als VKB ondersteunden we gemeenten op verschillende manieren.

Het is van belang dat er zoveel mogelijk tijd van de VKB-consulenten gaat naar het ondersteunen van inwoners op weg naar zelfredzaamheid. Het huidige softwaresysteem ondersteunt de consulenten daar onvoldoende in door te veel handmatige handelingen en een omslachtige werkwijze. In 2023 is daarom het besluit genomen gefaseerd over te stappen naar een softwaresysteem dat onze consulenten beter begeleidt en faciliteert in onze werkzaamheden.

Bedrijfsvoering

Het jaar werd voor een groot deel bepaald door toenemende uitdagingen in de bedrijfsvoering, door het voortdurende verloop en uitval in de bezetting op cruciale posities. Dat speelde op zowel staf, management als directieniveau. Daarmee ontstond een steeds groter wordende kwetsbaarheid, weglekkende kennis en ervaring en het ontbreken van warme overdrachten. Deze

situatie leidde er toe dat de organisatie vooral bezig kon zijn met de kern van operatie en niet meer dan dat.

Dat brengt ook grote waardering met zich mee voor alle operationele teams die in lastige omstandigheden hun werk uitstekend hebben gedaan. In 2023 heeft een klanttevredenheidsonderzoek plaatsgevonden dat resulteerde in een gemiddelde klanttevredenheid van 8,3. Een bijzondere prestatie onder bijzondere omstandigheden.

Strategie

Aan het eind van het jaar nam het bestuur twee besluiten die van invloed zijn op de komende jaren. Allereerst een opdracht aan een externe partij, Lysias, om o.a. een herijking van de gemeentelijke opdracht te formuleren. Het tweede besluit was de aanstelling van een nieuwe directeur en daarmee de start om de bezetting en de basis na 2023 weer goed op orde te krijgen.

Bij tegenwind zul je soms harder moeten trappen. Dat is wat het team VKB heeft gedaan in 2023 en ook in 2024 zal doen. Met die wetenschap spreek ik als nieuwe directeur niet alleen mijn waardering uit voor de getoonde inzet, veerkracht en vooral flexibiliteit in 2023, maar ook het vertrouwen voor het komende boekjaar 2024.

Marc Winters
Directeur Volkskredietbank Noord-Oost Groningen

2. Algemeen

2.1 Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag 2023. Op grond van artikel 7 van de Financiële Verordening ex art. 212 van de Gemeentewet dient het Dagelijks Bestuur verantwoording af te leggen over de uitvoering van de begroting en het financiële (meerjaren)plan.

2.2 Doelstelling Volkskredietbank

In artikel 3 van de Gemeenschappelijke Regeling wordt de doelstelling van de Volkskredietbank expliciet benoemd.

De bank is een kredietbank en heeft geen winstoogmerk. De regeling wordt getroffen ten bate van een zo doelmatig mogelijke uitvoering van de volgende belangen:

- a. het verlenen van hulp om te komen tot een financieel stabiele situatie bij inwoners die in financiële moeilijkheden verkeren of dreigen te raken;
- b. het op zakelijke en sociaal verantwoorde wijze voorzien in de behoefte aan sociale kredieten;
- c. het voorkomen van maatschappelijk minder gewenste vormen van financiële dienstverlening.

In artikel 4 van de Gemeenschappelijke Regeling worden de taken van de Volkskredietbank expliciet benoemd.

Artikel 4 Taken

1. Ter behartiging van de in artikel 3 genoemde doelstelling is de bank ten behoeve van de deelnemers belast met de uitvoering van enige wettelijke bepaling of beleidsregel betreffende de in dat artikel genoemde belangen.
2. De bank heeft daartoe de volgende taken:
  - a. het verrichten van preventieve, voorlichtende, stabiliserende, inkomensbeherende, coachende en/of schuldregelende werkzaamheden ten behoeve van personen die in geldelijke moeilijkheden verkeren of dreigen te geraken;
  - b. het voeren van bewind als bedoeld in artikel 1:431 e.v. van het Burgerlijk Wetboek (Beschermbewind) ter bescherming van meerderjarigen die vanwege een lichamelijke of geestelijke tekortkoming (tijdelijk) niet in staat zijn om hun vermogensrechtelijke belangen te behartigen;
  - c. het afgeven van de verklaring als bedoeld in artikel 285, lid 1, sub f van Titel III van de Faillissementswet inzake de schuldsaneringsregeling natuurlijke personen;
  - d. het aanvragen van een voorlopige voorziening als bedoeld in artikel 287b, lid 1 van Titel III van de Faillissementswet inzake de schuldsaneringsregeling natuurlijke personen;
  - e. het (doen) verstrekken van kredieten in de zin van de Wck en vallend binnen de kaders van de Wet fido;
  - f. het verrichten van alle handelingen die met de doelstelling verband houden of daarvoor bevorderlijk kunnen zijn.

Op basis van bovengenoemde doelstelling heeft de VKB de visie en missie geformuleerd:

Missie:

Waar wij aan werken vanuit onze missie is een schulden(zorgen)vrije toekomst voor alle inwoners. Daarbij hebben wij de ambitie geformuleerd om in 2025 alle inwoners met geldzorgen in beeld te hebben en bieden wij hen passende hulp

Visie:

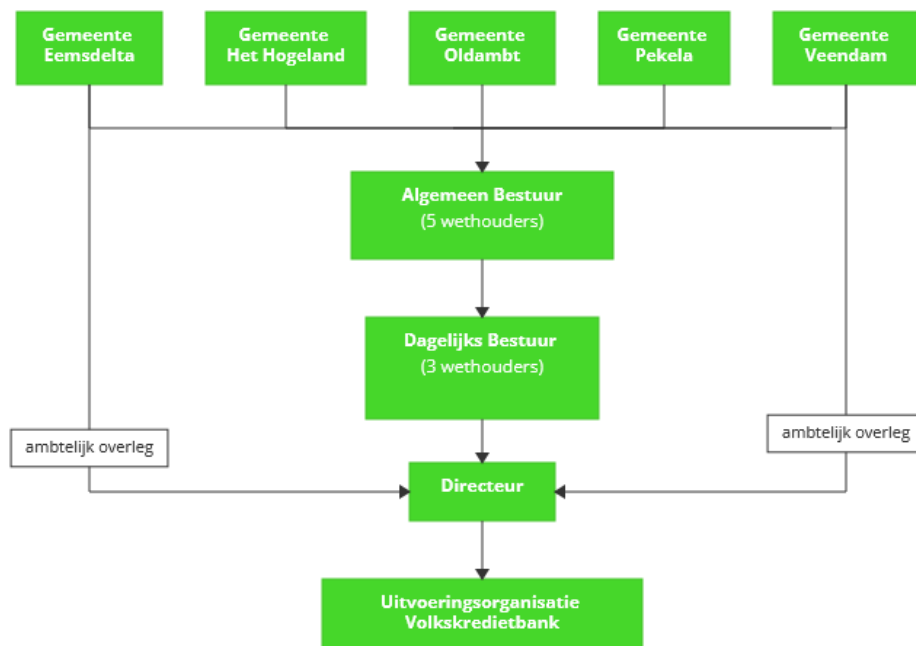
De VKB is dé inwonersgerichte, betrouwbare, deskundige dienstverlener die inwoners met geldzorgen bijstaat. De VKB heeft een ondernemende houding en levert maatwerk vanuit een sterk ontwikkeld inlevingsvermogen. Dit doet VKB samen met andere organisaties om zo op integrale wijze een bijdrage te leveren aan een meer duurzame toekomst voor onze inwoners.

Doelstellingen:

Voorkomen van schulden, oplossen van schulden, duurzame resultaten, het bevorderen van participatie en het voorkomen van oplopende maatschappelijke kosten.

2.3 Deelnemende gemeenten en bestuur

De uitvoeringsorganisatie VKB staat onder toezicht van een Algemeen Bestuur. Dit Algemeen Bestuur bestaat uit 5 wethouders van de aangesloten gemeenten die schuldhelpverlening in hun portefeuille hebben. Uit dit Algemeen Bestuur is een Dagelijks Bestuur gevormd van 3 wethouders. Het Dagelijks Bestuur houdt toezicht op de dagelijkse gang van zaken binnen de Volkskredietbank en is verantwoording verschuldigd aan het Algemeen Bestuur. Een Dagelijks Bestuur van 3 personen en een Algemeen Bestuur van 5 personen laat een onbalans zien, dit is veroorzaakt doordat we als gevolg van de gemeentelijke herindelingen in de afgelopen jaren van acht naar vijf gemeenten zijn teruggegaan als lid van de gemeenschappelijke regeling.

Het bestuur werd in 2023 gevormd door:

Bestuursfunctie	Naam bestuurder	Gemeente
Voorzitter AB en DB	Mw. M. de Visser	Het Hogeland
Lid AB en DB	Mw. E. van Klaveren	Pekela
Vice-voorzitter AB en DB	Dhr. G. Engelkens	Oldambt
Lid AB	Dhr. H. Ronde	Eemsdelta
Lid AB	Mw. A. Kleve	Veendam

De dagelijkse leiding over de organisatie ligt bij de directeur. De directeur is tevens ambtelijk secretaris van het bestuur.

2.4 Dienstverlening

Aan de basis van de dienstverlening liggen de volgende uitgangspunten ten grondslag:

- 4 de doelstelling zoals verwoord in artikel 3 van de gemeenschappelijke regeling;
- 5 de gedragscodes schuldhelpverlening en sociale kredietverlening van de NVVK;
- 6 de overige regelgeving en werkwijzen van de NVVK.

De VKB staat voor een inwonersgerichte organisatie, wij vinden het belangrijk om de inwoner/klant centraal te stellen. Dit dragen wij ook uit onder onze medewerkers, door regelmatig stil te staan bij onze kernwaarden: betrouwbaar, deskundig, resultaatgericht en inwonergericht. Ook de NVVK belofte wordt binnen de organisatie uitgedragen:

- Een aanmeldproces zonder drempels (aankomen kan telefonisch, via de website of via de mail; binnen 2 werkdagen wordt er contact opgenomen om binnen 10 dagen een afspraak te plannen; alle vragen over financiële problemen zijn welkom, groot en klein)
- We bieden hulp op basis van vertrouwen (werknemers worden getraind in gesprekstechnieken, er is begrip voor stress en bijbehorend gedrag, we werken niet straffend, maar uitnodigend, ook als het een keertje niet lukt om stukken aan te leveren of een afspraak na te komen, samen komen we er weer uit).
- We geven duidelijkheid over waar de klant aan toe is (we delen met de klant hoe alles werkt en welke stappen er zijn in het traject, we werken zoveel mogelijk op een begrijpelijk taalniveau voor al onze inwoners / klanten, er wordt informatie gedeeld over de voortgang van het traject).
- We zorgen ervoor dat geen klant buiten de boot valt (als het gedurende het traject tegenzit blijven wij hulp bieden, wij werken goed samen in de keten om meer integraal hulp te bieden).
- We verlagen de druk door schuldeisers (wij ondersteunen de klant bij gesprekken met schuldeisers en deurwaarders, we proberen door bemiddeling een verdere verhoging van kosten te voorkomen)
- We streven naar een zo goed mogelijk schuldenvrije toekomst (we zetten alle (wettelijke) middelen in om een schuldregeling op te zetten – ook als schuldeisers niet mee willen werken, we vinden nazorg belangrijk).

In de eerste helft van 2020 is in de gemeenteraden van de betreffende gemeenten het Beleidsplan Schuldhelpverlening besproken. De raden zetten kaders uit op welke manier invulling gegeven kan worden door gemeenten aan schuldhelp voor hun inwoners. Wanneer de gemeenteraden het beleidsplan hebben vastgesteld, werkt de VKB namens de gemeente mee aan de uitvoering van dit beleidsplan. Het plan is inmiddels vastgesteld en is opgesteld voor een periode van vier jaar.

Om het beleidsplan Schuldhelpverlening 2021-2024 te kunnen uitvoeren, heeft het bestuur van de VKB regels opgesteld. Deze regels noemen we de Beleidsregels Schuldhelpverlening. De

beleidsregels gaan over wanneer een inwoner wordt toegelaten tot schuldhulpverlening en de voorwaarden die daarbij gelden. Ook gaan ze over welke verplichtingen de VKB kan opleggen en wanneer schuldhulpverlening kan worden geweigerd of worden beëindigd.

De VKB werkt met een kern- en een keuzepakket. De volgende producten/diensten vormen het kern pakket van de Volkskredietbank:

- Intake en diagnose ten behoeve van producten uit het kernpakket en in het kader van preventie (inclusief adviesgesprekken en crisisinterventies);
- Budgetbeheer;
- Financieel Beheer;
- Coaching gesprekken;
- Schuldregeling;
- Schuldbemiddeling;
- Dwangakkoord;
- Wsnp-verklaring;
- Leningaanvraag.

De volgende producten/diensten kunnen onderdeel uitmaken van het keuzepakket en/of kunnen worden ingezet voor individuele inkoop:

- Beschermingsbewind;
- Preventie en voorlichting;
- Leningaanvraag met borg;
- Leefgeld en opvangvergoedingen voor vluchtelingen uit Oekraïne.

2.5 Lidmaatschappen

NVVK

De VKB is lid van de NVVK, de branchevereniging voor schuldhulpverlening, sociaal bankieren en bewindvoering. De vereniging behartigt de belangen van de leden op landelijk niveau bij de rijksoverheid, maatschappelijke organisaties en instellingen. Verder ondersteunt het verenigingsbureau van de NVVK alle leden op gebied van wet-, regelgeving, beleid en documenten. Het doel is te komen tot een goede en uniforme afstemming in aanpak en methode van schuldhulpverlening en kredietverstrekking. De Volkskredietbank is in de vereniging vertegenwoordigd door deelname aan diverse overleggen. De NVVK heeft de VKB het certificaat verleend tot 23 mei 2025.

BKR

De VKB is lid van Bureau Krediet Registratie (BKR) in Tiel. Potentiële kredietnemers worden getoetst bij deze instelling. Mede op grond van de hieruit verkregen informatie wordt beoordeeld of kredietverstrekking verantwoord is. Alle verstrekte kredieten worden gemeld bij het bureau. Ook betalingsachterstanden of onregelmatigheden worden kenbaar gemaakt. Indien alle verplichtingen conform de overeenkomst zijn nagekomen wordt de cliënt weer afgemeld. Door onder andere gebruik te maken van dit bureau wordt getracht kredietverlening op een zo verantwoord mogelijke wijze te laten plaatsvinden. Daarnaast wordt de informatie van BKR gebruikt bij schuldhulpverlening om een volledig beeld van de financiële verplichtingen van de cliënt te krijgen.

2.6 Kwaliteitszorg

In 2023 is de kwaliteitsverbetering verder doorgezet. De praktijkbegeleiders zijn doorgegaan met het uitwerken en verbeteren van de werkprocessen. Voorts is verder ingezet op structureel terugkerend dossieronderzoek en coaching van collega's om de kwaliteit van dienstverlening te verbeteren en uniformiteit te bevorderen. De uitkomsten van de in 2022 uitgevoerde NVVK-audit zijn aangepakt om de organisatieontwikkeling te verbeteren. Zo werd ingezet op intervisie en het

updaten van de kennis van medewerkers door het aanbieden van scholing over verschillende onderwerpen.

Daarnaast zijn we in 2023 van start gegaan met het laten uitvoeren van klanttevredenheidsonderzoeken, welke we sindsdien meerdere keren per jaar laten terugkeren. Om de samenwerking met ketenpartners en opdrachtgevers te bevorderen, is ingezet op werken op locaties en het aansluiten bij intergemeentelijke werkoverleggen. De medewerker relatie en communicatie heeft gewerkt aan de relaties met andere partners, zoals bibliotheken en taalgenootschappen t.b.v. laaggeletterdheid en begrijpend schrijven. Ook zijn alle medewerkers getraind in begrijpend schrijven, is een groot deel van onze brieven herschreven, net als onze overeenkomsten en algemene voorwaarden.

Met de komst van een medewerker communicatie hebben wij ons gericht op meer externe zichtbaarheid, verbetering van de informatievoorzieningen op onze website en het maandelijks uitbrengen van een interne nieuwsbrief

2.7 Bereikbaarheid

We werken inwonergericht als organisatie, dat betekent dat we op meerdere locaties onze dienstverlening uitvoeren. Ons kantoorpand is gevestigd aan de Stationsweg 2 in Appingedam. Daarnaast zijn onze medewerkers op wekelijkse basis aanwezig op diverse gemeentelijke en maatschappelijke locaties in de gemeenten Eemsdelta, Het Hogeland, Oldambt, Pekela en Veendam. Ook is het mogelijk om een huisbezoek af te leggen wanneer de inwoner dat prettiger vindt.

Via ons portal “MijnVKB”, onze website en onze in 2022 aangemaakte LinkedIn pagina houden we inwoners, cliënten en ketenpartners op de hoogte over de activiteiten en diensten die de VKB biedt of over mogelijk (ver)storingen.

De bezoektijden van het kantoor zijn: maandag, dinsdag, woensdag en donderdag tussen 8.30 – 12.00 uur en 13.00 – 16.00 uur en op vrijdag tussen 8.30 – 12.00 uur. Telefonisch zijn wij op werkdagen bereikbaar: tussen 09.00 – 12.00 uur en tussen 13.00 – 16.00 uur. Het werkvenster van de VKB is tussen 7.00 – 22.00 uur

3. Programmaverantwoording

3.1 Inleiding

Op basis van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening is in 2021 door de gemeenteraden van de aan de VKB deelnemende gemeenten het beleidsplan Schuldhulpverlening vastgesteld voor de periode 2021 tot en met 2024.

In het beleidsplan zijn de doelstellingen en de uitgangspunten van de gemeenten op het terrein van schuldhulpverlening neergelegd. Het bestuur van de VKB is belast met een groot deel van de uitvoering van dit beleidsplan. In het beleidsplan is afgesproken dat jaarlijks middels een jaarverslag verantwoording wordt afgelegd over de uitvoering van de schuldhulpverlening. In het beleidsplan zijn doelen en gewenste resultaten opgenomen. Deze zijn bepalend voor de uitvoering van de schuldhulpverlening door de VKB.

Opmerking vooraf

In dit hoofdstuk worden de via de VKB behaalde resultaten over de in het beleidsplan vastgelegde doelstellingen weergegeven. Gemeenten behalen ook door middel van ander beleid en via andere uitvoeringsorganisaties of ketenpartners resultaten op die doelstellingen. Op die resultaten heeft de VKB echter geen zicht. De in paragraaf 3.3 genoemde resultaten betreffen dus enkel de resultaten voor zover de VKB deze in beeld heeft. Voor een totaalbeeld van de realisatie van bovengenoemde doelstellingen moeten ook de resultaten van de andere door de gemeenten geregisserde partijen in het sociaal domein in oenschouw worden genomen.

3.2 Doelstellingen beleidsplan als kader

Financiële problemen kunnen vergaande gevolgen hebben voor het dagelijks leven, zoals belemmering voor werk of sociale activiteiten. Om die reden hebben de gemeenten de volgende doelstellingen voor de integrale schuldhulpverlening omschreven:

1. **Voorkomen van schulden:** aandacht voor preventie, vroegsignalering en nazorg verkleint de kans dat grotere of nieuwe schulden en daarmee samenhangende maatschappelijke problemen (opnieuw) ontstaan.
2. **Oplossen van schulden:** Het doel van het oplossen van schulden is om de inwoner een schuldenvrije toekomst geven. Hiervoor worden de producten schuldbemiddeling, 100% betalingsregeling of saneringskrediet ingezet. In die gevallen moet het vinden van een oplossing voor schulden worden bewerkstelligd binnen een termijn van maximaal 36 maanden. Vanaf 1 juli 2023 is deze termijn verkort tot maximaal 18 maanden. De looptijd van een traject kan op grond van bijzondere omstandigheden worden verlengd. Het is belangrijk dat na het traject goede nazorg wordt verleend om te voorkomen dat er nieuwe schulden ontstaan.
3. **Duurzame resultaten:** een investering in integrale schuldhulpverlening waarbij wordt gewerkt aan het vergroten van de financiële zelfredzaamheid levert een langdurig resultaat en verkleint de kans op herhaling van schulden. Het zorgt er verder voor dat klanten zich op andere terreinen kunnen ontwikkelen (bijvoorbeeld re-integreren). Producten die hiervoor worden ingezet zijn bijvoorbeeld: budgetbeheer, budgetcoaching of een schuldregeling.
4. **Bevorderen participatie:** het vergroten van de financiële zelfredzaamheid en het oplossen of beheersbaar maken van de schulden zorgen ervoor dat de financiële situatie geen belemmering meer vormt voor een inwoner om actief deel te nemen aan de samenleving. De ondersteuning is maatwerk.

5. **Voorkomen van maatschappelijke kosten:** een investering in integrale schuldhulpverlening voorkomt hoge maatschappelijke kosten zoals de kosten voor huisuitzetting, herhuisvesting, maatschappelijke opvang, extra beroep op bijstand en afsluiting energie.

3.3 Resultaten en streefcijfers (ambities)

Voorgaande doelstellingen zijn vertaald naar een aantal gewenste concrete inhoudelijke resultaten voor de uitvoering. Zoals in het beleidsplan is aangegeven, zijn deze resultaten afhankelijk van allerlei factoren zoals de aard van de schuldenproblematiek, de opstelling of mogelijkheden van schuldenaren, de opstelling of mogelijkheden van crediteuren, de manier van werken en kwaliteit van andere hulpverleningsorganisaties op het gebied van herkenning van schuldproblemen en tijdige doorverwijzing.

Toch zijn bij iedere doelstelling één of meerdere streefcijfer(s) opgenomen. Deze streefcijfers geven de ambities weer die de gemeenten hebben bij het betreffende doel.

3.3.1 Voorkomen van schulden

Preventie

Om schulden te voorkomen zijn diverse preventieactiviteiten opgezet. In 2023 was de focus met name gericht op de jongeren en jongvolwassenen. Door voorlichting en aanwezigheid op scholen hebben we veel jongeren kunnen bereiken.

Ook zijn er diverse adviesgesprekken gevoerd, al dan niet naar aanleiding van vroegsignalering. Het effect van het inzetten van preventie en vroegsignalering is lastig te meten en in harde cijfers aan te tonen. Inmiddels durven we wel te stellen dat vroegsignalering kan leiden tot een lagere totale schuld bij de start van de schuldhulpverlening. Schuldsituaties zullen minder snel uit de hand lopen en zijn gemakkelijker op te lossen.

Vroegsignalering

In 2023 is het werken met vroegsignalering goed op gang gekomen in de gemeenten. De samenwerking tussen de gemeenten en de VKB is goed. Mede door het detacheren van werknemers van de VKB bij diverse gemeenten wordt er veel kennis en kunde met elkaar gedeeld. Dit komt het resultaat van vroegsignalering ten goede. Vanwege een softwarekoppeling kan vanuit vroegsignalering gekeken worden welke inwoners al bekend zijn bij de VKB. Hiermee wordt voorkomen dat inwoners onnodig worden geconfronteerd met hun achterstanden.

In 2023 zijn er meerdere inwoners uit onze gemeenten naar ons doorverwezen. Deze doorverwijzingen hebben betrekking op verschillende diensten van de VKB. Bij een aantal inwoners is een schuldregeling opgestart, om daarmee de openstaande schulden te saneren.

De aanname die de VKB durft te doen aan de hand van de eerste resultaten, is dat de totale hoogte van de schulden inderdaad lager zal uitpakken dan € 40.000,- en dat het gemiddelde aantal schuldeisers lager is dan 14. Doordat bij de VKB de schuldregelingen sneller geregeld kunnen worden, zal dit ten goede komen aan de inwoner die daarmee sneller geholpen is. Inzetten op vroegsignalering loont voor de inwoners en voor de gemeenten.

Streefcijfer:

1. Bij inwoners waarbij vroegsignalering is ingezet, is de gemiddelde schuldhoogte lager dan € 40.000,-;
2. Bij inwoners waarbij vroegsignalering is ingezet, is het gemiddelde aantal schuldeisers minder dan 14.

Resultaat 2023:

In 2023 is vroegsignalering in alle gemeenten ingeregeld en zijn er afspraken gemaakt over doorverwijzing naar de VKB. Wij zien een toename in het aantal aanmeldingen dat voortkomt uit vroegsignalering. De focus heeft gelegen op het verbeteren van de samenwerking met gemeente

en het vergroten van de zichtbaarheid van de VKB in de keten. Er is niet gestuurd op de meetbaarheid van de resultaten. Het komende jaar gaat de VKB hier aandacht aan besteden.

Conclusie:

Op basis van het bovenstaande, is de conclusie dat het aantal aanmeldingen uit vroegsignalerig is toegenomen, wij beschikken nog niet over de cijfers om dit te staven

3.3.2 Duurzame resultaten

Een graadmeter voor de duurzaamheid van de resultaten van schuldhulpverlening is het herhalingspercentage. Dat percentage geeft weer hoeveel inwoners binnen drie jaar opnieuw gebruik maken van schuldhulpverlening nadat ze een eerder traject succesvol hebben afgerond. Hierbij wordt gekeken naar de afname van het product budgetbeheer, budgetcoaching en/of schuldregeling. Uit NVVK-onderzoek bij een aantal kredietbanken verspreid door het land blijkt dat het herhalingspercentage tussen de 4,4% en de 19% ligt.¹ Als gewenst resultaat is gekozen dat het herhalingspercentage niet uitkomt boven het laagste percentage uit dat onderzoek.

Streefcijfer:

Het gemiddelde herhalingspercentage bedraagt in 2021-2024 ten hoogste 4,4%.

Resultaat 2023:

Het herhalingscijfer in 2023 is in onderstaande tabel weergegeven. Om ook de ontwikkeling van dit cijfer te kunnen monitoren, zijn tevens de herhalingscijfers van de voorgaande twee jaren in de tabel opgenomen.

Herhaling	Aantal			Percentage		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023
Gemiddeld	40	48	52	3,3	3,8	3,8

Uit de tabel blijkt dat het gemiddelde herhalingspercentage over 2023 op 3,8% ligt. Daarmee is er sprake van een stabilisatie in procenten, echter een stijging in absolute aantallen ten opzichte van voorgaande jaren. Het percentage ligt wel onder de streefnorm.

Conclusie:

De doelstelling van ten hoogste 4,4% herhaling is daarmee gehaald.

3.3.3 Oplossen schulden en bevorderen participatie

Inwoners kunnen op andere terreinen weer sneller de draad oppakken als er iets aan hun schulden wordt gedaan. De financiële situatie vormt dan niet langer een belemmering voor een burger om actief deel te nemen aan de samenleving. Ook het afwenden van een crisissituatie bevordert de participatie. Hiermee wordt immers voorkomen dat de situatie voor de inwoner verder uit de hand loopt met grote maatschappelijke consequenties tot gevolg (bijvoorbeeld een huisuitzetting of afsluiting van energie).

Streefcijfers:

- 1) Het percentage inwoners met schulden dat binnen de schuldhulpverlening een oplossing voor de schulden krijgt aangeboden bedraagt jaarlijks minimaal 80%;
- 2) Het percentage crisissituaties dat wordt afgewend, bedraagt jaarlijks minimaal 80%.

¹ Muijnck, J.A. de, Renken, C., Passende nazorg en voorkomen van terugval in schulden, Groningen: 2020, Breuer & Intraval.

Resultaat 2023:

In onderstaande tabel zijn de resultaten voor beide streefcijfers over 2023 en voorgaande jaren weergegeven.

Resultaat	2021	2022	2023
Inwoners met oplossing voor schulden	335 van 369 (90,8%)	368 van 395 (93,2%)	384 van 421 (91,25%)
Aantal afgewende crisissituaties	20 van 22 (90,9%)	25 van 25 (100,0%)	31 van 33 (94%)

Inwoners met oplossing voor schulden

Inwoners die zich bij de VKB melden hebben altijd een schuldenprobleem, de grootte van het probleem is zeer verschillend. In 2023 zijn er 421 intakes geweest, daarvan kregen 384 een oplossing voor de schulden aangeboden. Bij de overige inwoners was er na het intakegesprek geen vervolgooplossing bij de VKB (o.a. geen noodzaak of niet komen opdagen). We zien dat procentueel het aantal inwoners waar een oplossing is aangeboden iets daalt, maar absoluut is gestegen t.o.v. het voorgaand jaar.

Afgewende crisissituaties

Van een crisissituatie is sprake bij een dreigende woningontzuiming, afsluiting elektra / gas / water of royerling ziektekostenverzekering. In 2023 waren er 33 meldingen waarbij er sprake was van een crisissituatie. Daarvan werden er 31 (94%) afgewend. Deze crisissituaties werden geregistreerd op het moment van melding. Ook in de fase daarna is het mogelijk dat er een crisis ontstaat.

Conclusie:

Beide doelstellingen van minimaal 80% zijn gehaald.

3.3.4 Voorkomen van maatschappelijke kosten

Uit onderzoek blijkt dat het aanpakken van de schulden ertoe leidt dat hoge maatschappelijke kosten worden voorkomen. Het gaat daarbij bijvoorbeeld om de kosten voor huisuitzetting, herhuisvesting, maatschappelijke opvang, extra beroep op bijstand en afsluiting energie. Door het Nibud is aangetoond dat het niet oplossen van een schuldsituatie de maatschappij ruim 100.000 euro kost.

Het hiervoor genoemde onderzoek is ook vertaald in een rekentool² waarmee de kosten-batenverhouding van schuldhelpverlening berekend kan worden. De uitkomst van deze rekentool geeft een goede indicatie van het maatschappelijk rendement dat met schuldhelpverlening wordt behaald.

Streefcijfer:

De verhouding tussen de kosten en de baten van schuldhelpverlening is in de periode 2021-2024 minimaal 1,5 (iedere euro die in schuldhelpverlening wordt geïnvesteerd, levert minstens € 1,50 aan kostenbesparing op).

Resultaat 2023:

De berekening van het maatschappelijk rendement is nog niet mogelijk. Er werd gebruikt gemaakt van een rekenmodel van 2016 waarin nog data werd gebruikt van 2014. Dit komt de betrouwbaarheid van de gegevens en de informatiewaarde van de uitkomsten niet ten goede. Er zal, in overleg met de gemeenten, gezocht worden naar een alternatief.

Conclusie:

² Rekentool van onderzoeksbureau Regioplan en de Hogeschool Utrecht waarmee gemeenten lokaal de eigen kosten-batenverhouding van hun schuldhelpverlening kunnen berekenen.

De doelstelling van een kostenbesparing van minstens € 1,50 per euro die in schuldhelpverlening wordt geïnvesteerd is niet bekend of deze is gehaald.

4. Paragrafen

In het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) zijn meerdere verplichte paragrafen opgenomen voor provincies, gemeenten en hun gemeenschappelijke regelingen. Deze zijn niet allemaal relevant voor de VKB. Om die reden zijn de paragrafen lokale heffingen en grondbeleid niet opgenomen. Hieronder staan de paragrafen:

- Weerstandvermogen en risicobeheersing;
- Onderhoud kapitaalgoederen;
- Financiering;
- Bedrijfsvoering;
- Verbonden partijen.

4.1. Weerstandvermogen en risicobeheersing

Weerstandvermogen is van belang om de financiële gezondheid van de Volkskredietbank te kunnen beoordelen. Het is bedoeld om risico's waarvoor geen voorzieningen zijn getroffen op te kunnen vangen. Het gaat hierbij om de verhouding tussen:

- De weerstandscapaciteit, dit is de beschikbare financiële ruimte die zonder ingrijpende beleidswijzigingen beschikbaar is;
- De aanwezige risico's.

De weerstandscapaciteit bestaat uit twee onderdelen, de structurele en de incidentele weerstandscapaciteit.

De *structurele weerstandscapaciteit* is met name van belang voor het opvangen van optredende risico's die een over de tijd uitgestrekt effect hebben en om de incidentele weerstandscapaciteit aan te vullen na het optreden van risico's. Een structureel middel om risico's op te vangen kan bijvoorbeeld zijn de post onvoorzien in de begroting.

De *incidentele weerstandscapaciteit* is het ter dekking van risico's aanwezige vrije vermogen. De incidentele weerstandscapaciteit bestaat uit bijvoorbeeld de algemene reserve en deze bedraagt ultimo 2023 nihil.

De aanwezige (structurele en incidentele) weerstandscapaciteit moet voldoende zijn om de financiële gevolgen van optredende risico's op te kunnen vangen. Risico's zijn van nature onzeker van aard en omvang. Indien dit niet zo was, zouden zij worden opgenomen in de begroting.

De belangrijkste risico's voor de Volkskredietbank zijn:

- Alle in de begroting opgenomen aannames zijn gebaseerd op een voorspelling omtrent het aantal aanvragen en diensten. Indien er in een jaar sprake zal zijn van een (grote) stijging of daling in het aantal aanvragen en diensten, zal dit kunnen leiden tot frictiekosten en een extra financiële bijdrage van de gemeenten. Omvang risico: p.m.;
- De Volkskredietbank is net als elke andere werkgever in de sector Overheid en Onderwijs verplicht eigen risicodragers voor de Wet Werkloosheidsuitkering (WW). Op het moment dat arbeidscontracten niet worden verlengd en/of worden ontbonden en de werknemer raakt werkloos, wordt de WW-uitkering plus opslag voor werknemerspremies in rekening gebracht bij de Volkskredietbank. Omvang risico: p.m.;
- Volgens de CAO SGO ontvangen de medewerkers van de Volkskredietbank een IKB, individueel keuze budget. In de besteding van IKB is de werknemer vrij. Zo kan de werknemer bijvoorbeeld extra verlof aankopen zonder dat daar toestemming van de leidinggevende voor nodig is. Dit kan bij afdelingen leiden tot tijdelijke onderbezetting waardoor de bewoners van het verzorgingsgebied minder snel en adequaat geholpen kunnen worden. Omvang risico: p.m.

Uitgangspunt bij risico's is dat het meestal incidentele tegenvallers zijn. Daarnaast zullen niet alle risico's op hetzelfde moment plaatsvinden.

De Volkskredietbank is een uitvoeringsorgaan van de deelnemende gemeenten. In dat kader ontvangt de Volkskredietbank op basis van de opgestelde begroting financiële bijdragen van de deelnemende gemeenten en vinden de deelnemers het niet nodig dat de Volkskredietbank over een eigen weerstandsvermogen beschikt. Een nadelig exploitatiesaldo wordt op basis van de gemeenschappelijke regeling volledig doorberekend aan de deelnemende gemeenten. In het weerstandsvermogen wordt daarom voorzien door de deelnemende gemeenten zelf. Een eventueel nadelig exploitatiesaldo brengen de gemeenten ten laste van de door hen opgebouwde weerstandscapaciteit. Hiermee is de weerstandscapaciteit van de VKB als zodanig gewaarborgd.

4.1.1. Kengetallen

Ingevolge artikel 11 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeente (BBV) dient een aantal kengetallen opgenomen te worden. De financiële kengetallen zijn een uniforme set van kengetallen die een betere inzicht geven in de financiële posities van de gemeenten, gemeenschappelijke regelingen en provincies, en daarmee ook informatie over de weer- en wendbaarheid van hun begrotingen. De berekening van de kengetallen is conform de ministeriële richtlijnen voor de wijze waarop kengetallen worden vastgesteld en opgenomen in het jaarverslag.

Kengetallen	2022	2023	
	realisatie	begroting	realisatie
Netto schuldquote	4,0%	5,0%	2,4%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	4,0%	5,0%	2,4%
Solvabiliteitsratio	0%	0%	0%
Liquiditeitsratio	0,9	0,9	0,9

Netto schuldquote

Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote. De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de VKB in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. De solvabiliteitsratio is conform het gevoerde beleid al een langere periode nihil (zie paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing op pagina 17).

Liquiditeitsratio

De liquiditeit laat zien wat de mate is waarin de VKB in staat is om aan haar direct opeisbare verplichtingen te kunnen voldoen. De liquiditeitsratio is conform het gevoerde beleid al een langere periode onder de 1. De huidige uitkomst geeft aan dat er op korte termijn onvoldoende vorderingen en gelden zijn om de korte schulden te voldoen. Door de waarborgen die een gemeentelijke kredietbank als overheidsorgaan (gemeenschappelijke regeling) met zich meebrengt, is er geen noodzaak het toegepaste beleid te wijzigen.

4.2 Onderhoud kapitaalgoederen

De investeringen zijn met name gericht op het in stand houden en vervangen van de telefonie en automatisering. Het personeel van de VKB voert haar werkzaamheden uit vanuit huis, op locatie, bij een gemeente of ketenpartner of op ons centrale kantoor te Appingedam. Op ons centrale kantoor zijn 38 werkplekken ingericht. Het centrale kantoor aan de Stationsweg 2 te Appingedam wordt gehuurd tot en met oktober 2025. Uiterlijk oktober 2024 kan de huur worden

opgezegd. De komende periode zal worden geïnteriseerd welke wensen er leven rondom evt. centrale huisvesting.

4.3 Financiering

Deze paragraaf bevat de beleidsrealisatie ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille. Overeenkomstig de regelgeving heeft het bestuur het treasurystatuut vastgesteld. Het treasurystatuut stelt kaders en doelstellingen voor de uitvoering van het treasurybeleid. Het treasurystatuut is gebaseerd op de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet Fido). Een belangrijk doel van deze wet is de bevordering van een solide financieringsstructuur van decentrale overheden, een doel dat de Volkskredietbank eigen is. De treasuryfunctie wordt onderverdeeld in risicobeheer en kasbeheer.

4.3.1. Risicobeheer

Conform artikel 13 Besluit Begroting en Verantwoording zullen opmerkingen gemaakt moeten worden omtrent beleidsvoornemens inzake risicobeheer. Het betreft hier rente-, debiteuren-, koers-, en valutarisico's. Voor de Volkskredietbank zijn de twee laatstgenoemde risico's niet van toepassing. Voor risico's die kwantificeerbaar zijn, dienen voorzieningen te zijn gevormd.

Renterisico

Onder dit risico wordt begrepen het risico dat de Volkskredietbank loopt als gevolg van mogelijke renteschommelingen. Voorkomen dient te worden dat de Volkskredietbank in financiële moeilijkheden komt door rentestijgingen. Dit risico kan worden beperkt door de financieringsbehoefte te spreiden over de jaren. De mate van deze spreiding wordt uitgedrukt in de renterisico norm. In de renterisico norm worden nieuw aan te trekken leningen in een jaar uitgedrukt als percentage van het begrotingstotaal. De begrote en gerealiseerde renterisico norm 2023 en de begrote renterisico norm 2023 worden weergegeven in de volgende tabel.

Renterisico norm (bedragen x 1.000)		2023 (begroot)	2023 (realisatie)	2024 (begroot)
1a	Renteherziening op vaste schuld o/g	€ -	€ -	€ -
1b	Renteherziening op vaste schuld u/g	€ -	€ -	€ -
2	Netto renteherziening op vaste schuld (1a - 1b)	€ -	€ -	€ -
3a	Nieuwe aangetrokken vaste schuld	€ -	€ -	€ -
3b	Nieuwe verstrekte lange leningen	€ 500	€ 328	€ 450
4	Netto nieuw aangetrokken vaste schuld (3a - 3b)	€ -500	€ -328	€ -450
5	Betaalde aflossingen	€ -	€ -	€ -
6	Herfinanciering (laagste van 4 en 5)	€ -500	€ -328	€ -450
7	Renterisico op vaste schuld (2 + 6)	€ -500	€ -328	€ -450
8	De begrotingsomvang	€ 4.250	€ 5.062	€ 5.492
9	Het normpercentage	20%	20%	20%
10	Renterisiconorm (8 x 9)	€ 850	€ 1.012	€ 1.098
11	Ruimte (positief) / Overschrijding (negatief) (10 - 7)	€ 1.350	€ 1.340	€ 1.548

Uit deze opstelling blijkt dat de Volkskredietbank binnen de grenzen van de renterisico norm opereert. Ook voor de komende jaren verwacht de Volkskredietbank geen overschrijding van deze norm.

Kredietrisico

Kredietrisicobeheer (of debiteurenrisicobeheer) is het beheersen van de risico's die voortvloeien uit de mogelijkheid op een waardedaling van de vorderingspositie ten gevolge van het niet (tijdig) na kunnen komen van de verplichtingen door de tegenpartij. Ten aanzien van het debiteurenrisico, wordt jaarlijks op basis van een geschat risicoprofiel van de debiteuren per 31 december dat jaar toegevoegd aan de voorziening dubieuze lening debiteuren. Er wordt ten aanzien van lening debiteuren een (pro)actief beleid gevoerd.

Voor wat betreft niet-kwantificeerbare risico's wordt verwezen naar de eerdere paragraaf betreffende het weerstandsvermogen en risicobeheersing.

4.3.2. Kasbeheer

De kasgeldlimiet is het maximum bedrag waarvoor de Volkskredietbank middelen mag aantrekken op de geldmarkt. Voor de netto vlottende schulden geldt de kasgeldlimiet als norm. De standaard norm is gedefinieerd als 8,2% van de jaarlijkse begrotingsomvang aan het begin van het jaar. Op grond van artikel 3 lid 5 van de Wet Fido wordt jaarlijks door de provincie Groningen in overleg met de VKB een afwijkend percentage voor de kasgeldlimiet vastgesteld, zodat de netto vlottende schuld binnen de toegestane kasgeldlimiet blijft. De begrote en gerealiseerde kasgeldlimiet 2023 en de begrote kasgeldlimiet 2024 worden weergegeven in de volgende tabel.

Kasgeldlimiet (bedragen x 1.000)	2023 (begroot)	2023 (realisatie)	2024 (begroot)
Omvang begrotingstotaal per 1 januari:	€ 4.250	€ 5.062	€ 5.492
Toegestane kasgeldlimiet (a)			
- in procenten	40%	40%	40%
- in bedrag	€ 1.700	€ 2.025	€ 2.197
Vlottende schuld			
- opgenomen gelden < 1 jaar	€ -	€ -	€ -
- schuld in rekening-courant	€ -	€ -	€ -
- gestorte gelden door derden < 1 jaar	€ 6.000	€ 9.139	€ 7.000
- overige geldleningen niet zijnde vaste schuld	€ -	€ -	€ -
Totaal vlottende schuld (b)	€ 6.000	€ 9.139	€ 7.000
Vlottende kasgeldmiddelen			
- uitgeleende gelden < 1 jaar	€ 60	€ 78	€ 80
- contante gelden in kas	€ -	€ -	€ -
- tegoeden in rekening-courant	€ 4.500	€ 722	€ 400
- overige uitstaande gelden < 1 jaar	€ -	€ 6.031	€ 5.200
Totaal vlottende kasgeldmiddelen (c)	€ 4.560	€ 6.832	€ 5.680
Toets kasgeldlimiet			
Totaal netto vlottende schuld (b) - (c)	€ 1.440	€ 2.307	€ 1.320
Toegestane kasgeldlimiet (a)	€ 1.700	€ 2.025	€ 2.197
Ruimte (positief) / Overschrijding (negatief)	€ 260	€ -283	€ 877

De overschrijding binnen de kasgeldlimiet 2023 bedroeg € 283.000,-. Dit betreft de stand per 31 december. Door een zeer variabele vlottende schuld, kan de limiet regelmatig overschreden of onderschreden worden.

4.4 Bedrijfsvoering

4.4.1. Algemeen

Een juiste bedrijfsvoering is van belang om de taken van de Volkskredietbank verantwoord uit te kunnen voeren. De Volkskredietbank beschikt over een werkorganisatie onder leiding van een directeur. De werkorganisatie voert taken op het gebied schuldhulpverlening uit. Voor een verdere toelichting op de bedrijfsvoering wordt verwezen naar het 'woord van de directie' op pagina 5 en hoofdstuk 2 vanaf pagina 7 en verder.

4.4.2. Financieringssystematiek

Op transparante wijze wordt onderscheid gemaakt tussen bestaanskosten en de productkosten. De bestaanskosten worden op basis van het inwoneraantal omgerekend naar een vaste bijdrage

voor elke GR-gemeente en de productkosten worden berekend voor elke gemeente afzonderlijk op basis van de productafname.

4.4.3 Rechtmatigheidsverantwoording

Het dagelijks bestuur geeft aan in hoeverre de in de jaarrekening opgenomen verantwoorde baten en lasten, en ook de balansmutaties, rechtmatig tot stand zijn gekomen. In de rechtmatigheidsverantwoording, zoals opgenomen in paragraaf 9.1. van deze jaarstukken licht het dagelijks bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties de rechtmatigheidscriteria zijn nageleefd. Dit houdt in dat deze in overeenstemming zijn met de bepalingen vermeld in documenten van de lijst met relevante wet- en regelgeving zoals opgenomen in het op 30 november 2023 vastgestelde normenkader. In de controleverordening zijn de grenzen voor de verantwoording en rapportering gesteld op 3% respectievelijk 1 % van het totaal aan lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 151.860,- respectievelijk € 50.620,-.

Ten aanzien van de financiële rechtmatigheid zijn drie criteria van toepassing, het begrotingscriterium, het voorwaardencriterium en het criterium misbruik en oneigenlijk gebruik (M&O).

Begrotingscriterium

De begrotingsrechtmatigheid heeft betrekking op het financieel handelen binnen het kader van de geautoriseerde begroting. Dat is de oorspronkelijk in het algemeen bestuur vastgestelde begroting van 7 juli 2022. Er zijn met betrekking tot het boekjaar 2023 geen begrotingswijzigingen vastgesteld.

Als blijkt dat de gerealiseerde uitgaven op programmaniveau hoger zijn dan geautoriseerd, is er sprake van begrotingsonrechtmatigheid. Deze onrechtmatigheid is in eerste instantie "bruto" inzichtelijk gemaakt. Dat wil zeggen dat er puur technisch is gekeken of de begroting is overschreden, zonder te kijken naar de inhoudelijke aspecten.

De verschillen tussen de geautoriseerde baten en lasten en de gerealiseerde baten en lasten worden hieronder per programma weergegeven:

LASTEN	Begroting 2023	Rekening 2023	afwijking
	€	€	€
Programma: schuldhelpverlening	3.224.900	3.595.679	-370.779
	3.224.900	3.595.679	-370.779
Algemene dekkingsmiddelen	-	-	-
Overhead	1.024.800	1.466.393	-441.593
Heffing voor de VPB	-	-	-
Onvoorzien	-	-	-
	1.024.800	1.466.393	-441.593
Totaal lasten	4.249.700	5.062.072	-812.372

BATEN	Begroting 2023	Rekening 2023	afwijking
	€	€	€
Programma: schuldhulpverlening	4.243.400	5.062.072	-818.672
	4.243.400	5.062.072	-818.672
Algemene dekkingsmiddelen	-	-	-
Overhead	-	-	-
Heffing voor de VPB	-	-	-
Onvoorzien	-	-	-
	-	-	-
Totaal baten	4.243.400	5.062.072	-818.672
Exploitatiesaldo voor bestemming	-6.300		-6.300
Westerwolde	6.300		6.300
Incidentele bijdrage			
Exploitatiesaldo na bestemming	-	-	-

Daarnaast hebben er in 2023 voor € 33.339,- aan investeringen plaats gevonden. Voor deze investeringen is in de door het algemeen bestuur vastgestelde begroting van 7 juli 2022 geen afzonderlijk investeringskrediet vastgesteld.

Als we kijken naar de inhoudelijke achtergronden van het hoger uitvallen van de lasten en gedane investeringen dan begroot, dan is de constatering dat deze lasten en investeringen passen binnen het door het algemeen bestuur vastgestelde beleid, namelijk het bieden van verschillende vormen van schuldhulp aan mensen in de doelgroep. Als gevolg van de wijze van financiering betekent dit dat de baten ook hoger uitvallen van de begroot. Op grond van uitspraken van de commissie BBV kwalificeren deze overschrijdingen als "acceptabel". Uiteraard spreekt het algemeen bestuur bij het vaststellen van de jaarstukken zijn definitieve oordeel uit over deze overschrijdingen van de begroting.

Gedurende 2023 heeft er als gevolg van de personele onderbezetting bij de VKB slechts in beperkte mate tussentijdse managementrapportages aan het bestuur plaatsgevonden. Daarbij was het in de voorgaande jaren niet gebruikelijk om bij dreigende overschrijdingen van de begrote lasten deze door middel van begrotingswijzingen in de begroting te verwerken. De eventuele overschrijdingen werden door middel van het vaststellen van de jaarrekening alsnog achteraf geautoriseerd. In 2024 wordt volop ingezet om de basis op orde te krijgen, waarbij één van de onderdelen is om te gaan werken met tussentijdse managementrapportages aan het bestuur, indien nodig vergezeld van een voorstel tot wijziging van de begroting.

Voorwaardencriterium

Het voorwaardencriterium heeft betrekking op de eisen die worden gesteld bij de uitvoering van de financiële beheershandelingen. De eisen/voorwaarden zijn afkomstig uit diverse wet- en regelgeving, zowel intern als extern. Met onze interne controles sluiten wij aan bij de goedkeurings- en rapporteringstoleranties die de accountant hanteert. In nauwe samenspraak met de accountant hebben we de omvang van de steekproeven en de uit te voeren controles bepaald. De controles zijn uitgevoerd op de volgende processen: personeel, toepassing WNT, inkoop/aanbesteden en misbruik en oneigenlijk gebruik.

Aanbestedingsrechtmatigheid

De regels over aanbesteden staan in de Aanbestedingswet 2012 en het Aanbestedingsbesluit. In de gids Proportionaliteit zijn de voorschriften uitgewerkt over de eisen. Voorwaarden en criteria die aan de inschrijvers en inschrijvingen werden gesteld.

Om vast te stellen of de regels voor Europees aanbesteden in 2023 zijn nageleefd, is na afloop van het jaar een spendanalyse uitgevoerd. Hierbij is het volgende vastgesteld: De VKB maakt voor de schuldhelpverlening gebruik van het softwarepakket Allegro. De jaarlijkse kosten zijn dusdanig dat in 2023 een Europese aanbesteding had moeten plaats vinden. Deze heeft voor een deel van de gebruikte software plaats gevonden. Voor het overgrote deel echter niet. Dat betekent dat de jaarlast 2023 ad € 78.574,- ten onrechte niet Europees is aanbesteed en daarmee als onrechtmatig te kwalificeren.

Misbruik en oneigenlijk gebruik

In 2023 is het beleid in inzake het voorkomen van misbruik en oneigenlijk gebruik vastgelegd in een notitie die door het algemeen bestuur is vastgesteld. In de verschillende processen die leiden tot verstrekkingen (bijvoorbeeld van een lening) zijn controlevragen opgenomen en wordt door derden verstrekte informatie getoetst alvorens een besluit tot verstrekking wordt genomen. Het M&O beleid wordt daadwerkelijk in de praktijk uitgevoerd.

4.4.4. Automatisering en telefonie

Omdat de VKB haar diensten op hybride wijze vanuit meerdere plekken aanbiedt aan inwoners in het werkgebied is de automatisering essentieel. In 2023 is een Europese aanbesteding afgerond voor het beheer van de ICT-diensten binnen de VKB.

De VKB heeft de automatisering op basis van deze aanbesteding gegund aan de CSN Groep B.V. In 2024 is de verwachting dat de CSN Groep overgenomen zal worden door de Interstellar Groep. Voor de dienstverlening op ICT gebied maakt dit geen verschil. De basis is vastgelegd in een meerjarige samenwerkingsovereenkomst met bijbehorende samenwerkingsafspraken. De diensten worden op basis van een dienstverlenings- overeenkomst uitgevoerd.

Naast de standaard hard- en software voor een werkplek wordt gebruik gemaakt van de softwareprogramma's Allegro, Xtendis, Scienta, Elvy, Topdesk en Exact Globe Next.

In 2023 is er een aanbesteding uitgevoerd ter gedeeltelijke vervanging van één van de grootste applicaties die de VKB gebruikt voor alle uitvoerende producten zoals budgetbeheer, schuldregeling en beschermingsbewind. De huidige applicatie Allegro biedt, ten opzichte van andere aanbieders minder mogelijkheden om de zelfredzaamheid van cliënten te vergroten. Het pakket is daarnaast voor de consumenten een bewerkelijk en soms inefficiënt pakket en aan de kant van het applicatie beheer een ingewikkeld programma. Het is de bedoeling dat in het derde kwartaal van 2024 gestart wordt met het invoeren van deze nieuwe applicatie op de afdeling beschermingsbewind en daarna ook op de afdeling budgetbeheer.

4.4.5. Gegevensbescherming

Informatie is één van de belangrijkste bedrijfsmiddelen van de VKB. Toegankelijke en betrouwbare informatie is essentieel voor de VKB om zijn (wettelijke) taken te kunnen uitvoeren en om daarover transparant en proactief verantwoording te kunnen afleggen. Daarnaast verwerkt de VKB bij de uitvoering van zijn taken persoonsgegevens van gevoelige aard, zoals financiële gegevens. Deze informatie is dus waardevol en moet beschermd worden. Privacy en gegevensbescherming is daarom een blijvend relevant onderwerp voor de VKB. Het zorgvuldig verwerken van privacygevoelige informatie is essentieel voor het vertrouwen van inwoners in de VKB.

De VKB spant zich in om gegevensbescherming en informatiebeveiliging blijvend op niveau te houden. Zo is de VKB transparant naar inwoners over wat het met de persoonsgegevens doet en is er aandacht voor de rechten van betrokkenen. Door cliënten ingediende AVG-verzoeken worden zorgvuldig en tijdig afgehandeld. Uiteraard is er ook een werkende procedure voor het melden en registreren van beveiligingsincidenten en datalekken.

Externe functionaris voor gegevensbescherming

Als overheidsorganisatie is de VKB verplicht een functionaris voor gegevensbescherming (hierna: FG) aan te wijzen. De FG heeft een onafhankelijke positie in de organisatie en houdt toezicht op naleving van de AVG en het beleid gegevensbescherming. Om het onafhankelijke toezicht goed te borgen en rolconflicten binnen de VKB te voorkomen, is besloten het FG-schap extern te beleggen. Sinds 2021 wordt de FG-rol op detachingsbasis ingevuld door de FG van de Provincie Groningen.

De FG brengt jaarlijks verslag uit aan het Algemeen Bestuur en doet daarbij aanbevelingen over de zaken die extra aandacht verdienen. De aanbevelingen over 2023 hebben voornamelijk betrekking op het actualiseren van het beleid gegevensbescherming, de verwerkingsprocessen met samenwerkingspartners, aandacht houden voor de impact op persoonsgegevens bij nieuwe of gewijzigde verwerkingen, informatiebeveiligingsbeleid en een informatiebeveiligingsplan, blijvende aandacht voor training en bewustwording van medewerkers en het borgen van voldoende capaciteit voor de uitvoering van het plan gegevensbescherming.

Informatiebeveiliging

Momenteel wordt gewerkt aan het structureel vormgeven van informatiebeveiliging. Er wordt gewerkt aan security awareness en -training. Via een externe deskundige is een Incident Response service ingeregeld voor het geval VKB geraakt wordt door een digitale aanval. We werken hierin samen met Data Expert. In 2024 zal verder gebouwd worden aan de inrichting van gegevensbescherming en informatie- beveiliging en het borgen daarvan als continu proces.

4.4.6 Wet Open Overheid

De Wet open overheid (Woo) is met ingang van 1 juli 2022 de opvolger van de Wet openbaarheid bestuur (Wob). De Woo bepaalt dat een bestuursorgaan in de jaarlijkse begroting en verantwoording aandacht besteedt aan de beleidsvoornemens en uitvoering van de Woo. De belangrijkste ontwikkeling in dit kader is dat het DB in de vergadering van 20 september 2023 het Woo implementatieplan heeft vastgesteld.

Passieve openbaarmaking

Op de website van de VKB staat vermeld waar en hoe Woo-verzoeken ingediend kunnen worden. De juridisch beleidsadviseur van de VKB is de contactpersoon voor de beantwoording van vragen over de beschikbaarheid van publieke informatie bij de VKB. Als een persoon of organisatie vragen heeft over de beschikbaarheid van publieke informatie van de VKB dan kan de vraag worden gericht aan juridischezaken@vkb.nl. In 2023 zijn geen verzoeken om openbaarmaking ontvangen.

Actieve openbaarmaking

In artikel 3.3 van de Woo zijn 17 informatiecategorieën opgenomen waarvoor actieve openbaarmaking gaat gelden. De artikelen over verplichte actieve openbaarmaking zijn in 2023 nog niet in werking getreden. De VKB kiest er voor de wettelijke verplichting tot openbaarmaking niet af te wachten en heeft zich in 2023 al voorbereid op de toekomstige verplichting tot actieve openbaarmaking. Daarmee voldoet de VKB ook aan de inspanningsverplichting in artikel 3.1 Woo. De verschillende informatiecategorieën zijn opgedeeld in tranches. Tranche 0 (wet- en regelgeving zoals de GR, verordeningen en het Ondermandaatbesluit) is al actief openbaar gemaakt. Daarnaast heeft de VKB in 2023 aan actieve openbaarmaking van tranche 1 gewerkt. Bijvoorbeeld de actieve openbaarmaking van de organisatiegegevens op de website van de VKB.

Verbetering van de informatiehuishouding

Er wordt voortdurend gewerkt om de informatiehuishouding van de organisatie te verbeteren. Tijdens de ontwikkelingen van nieuwe systemen en processen wordt de relevante wetgeving meegenomen.

4.4.7 Fraude en fraudepreventie

Fraude, frauderisico's, preventie en bescherming van integriteit staan op de agenda bij de VKB. We hebben integriteitsbeleid, een klokkenluidersregeling en in de processen is waar mogelijk functiescheiding ingebouwd.

Er hebben zich in 2023 geen fraudegevallen voorgedaan.

We werken aan bewustwording en aandacht voor de risico's en preventiemaatregelen, waarbij houding, gedrag en cultuur ook nadrukkelijk aan de orde komen. We hebben risico's gedefinieerd en beheersmaatregelen ingericht om deze risico's te mitigeren. Hierin hebben we aandacht voor risico's bijvoorbeeld ten aanzien van:

- Onrechtmatige/frauduleuze betalingen aan klanten, leveranciers, personeel
- Corruptie risico in zakelijke relaties
- Onrechtmatige / frauduleuze declaraties
- Onttrekken van activa aan de organisatie
- Misbruik van bedrijfsmiddelen en/of bedrijfsgegevens

We hebben bijvoorbeeld de volgende beheersingsmaatregelen aangebracht of in ontwikkeling om risico's zoals hiervoor benoemd te voorkomen, dan wel tijdig te ontdekken:

- Selectief aannamebeleid, opvragen van een VOG en het laten ondertekenen van een integriteitsverklaring
- Voorbeeldfunctie vanuit de leiding
- Functiescheiding in het accorderen van facturen, declaraties en het betalingsverkeer
- Toegangsbeveiliging en rechtenbeheer in de geautomatiseerde gegevensverwerking
- Voorlichting en bewustwordingscampagne

In november 2023 is door het Algemeen Bestuur de Nota Misbruik en Oneigenlijk gebruik vastgesteld. Hierin is een kader geschetst en is voor een aantal risicogebieden aangegeven welke mate van M&O beleid (streng, gemachtigd of licht) daarop van toepassing is.

4.4.8 Personeel

In de loop van 2022 is de VKB gaan werken met twee regio-teams: noord en zuid. In beide regioteams zaten meerdere specialisaties die gezamenlijk in de regio teams werken. In de loop van 2023 bleek in de praktijk dat organisatorisch het werken in twee regio-teams teveel overleg en afstemming met zich mee bracht. Tijd die als gevolg daarvan niet beschikbaar was voor het ondersteunen van de inwoners van het werkgebied. Daarom is afgestapt van deze werkwijze en is de VKB in de loop van 2023 naar een tweetal directe afdelingen onder leiding van teammanagers. De ene manager geeft leiding aan het team bewind en preventie, en de andere manager aan het team schuldregeling en budgetbeheer.

Gezien deze wijziging in organisatiestructuur worden in deze paragraaf de belangrijkste taken en activiteiten van de diverse onderdelen van de organisatie weergegeven, maar wordt afgezien van het opnemen van een organogram

Directeur

De directeur is eindverantwoordelijk voor de werkorganisatie. Hij stuurt daartoe de managers van de functionele afdelingen aan. De managers sturen de betreffende functionele afdelingen aan. Zij vormen de schakel tussen de afdelingen en de directie.

OR

De OR is formeel geen onderdeel van de hiërarchie van de organisatie. De VKB vindt de OR echter zo belangrijk dat deze toch is opgenomen zij het als een onafhankelijk orgaan. Er is een goede relatie opgebouwd met de OR. In 2024 zijn er verkiezingen aangekondigd voor de OR.

FG (functionaris gegevensbescherming)

De FG is benoemd als onafhankelijk intern toezichthouder. De FG brengt verslag uit aan de directie en het algemeen bestuur van de organisatie.

Staf

De directeur stuurt de staf afdeling aan waar generieke taken liggen als bestuurlijke zaken, managementondersteuning, juridische zaken, klachtafhandeling, kwaliteit en algemene communicatie.

Financiën en ICT

De kerntaak betreft de planning-en-control cyclus (P&C) oftewel op een systematische manier de financiële koers van de organisatie in de gaten houden. Hiermee wordt richting gegeven aan het financieel proces met behulp van diverse rapportages zoals begroting, jaarstukken en MARAPs. Daarnaast verzorgt deze afdeling het betalingsverkeer, de dagelijkse bank-administratie alsmede de debiteurenbewaking. Daarnaast verzorgt deze afdeling het betalingsverkeer voor de klanten van de activiteiten van budgetbeheer en beschermingsbewind. Ook beoordeelt deze afdeling de te verstrekken leningen in het kader van schuldregeling.

Het beheren van de contracten met de IT en Telefonie leveranciers. Het up to date brengen en houden van onze proces ondersteunende systemen. Het verzorgen van hybride werkplekken voor onze medewerkers. Het zorgdragen voor een goede informatiebeveiliging. Het onderhouden van relaties met onze ICT partners

Facilitaire & Personele Zaken

- Balie / receptie

De kerntaken zijn het telefonisch en administratief ondersteunen van alle afdelingen, het ontvangen / te woord staan van klanten aan de balie, het maken van afspraken en het verwerken van de post.

- Huisvesting

Ten tijde van Corona hebben wij na een periode van verplicht thuiswerken het hybride werken ingevoerd toen er vanuit de Rijksoverheid meer mogelijkheden kwamen. Hybride werken betekent dat medewerkers van de VKB nu kunnen werken vanuit een thuiswerkplek, op kantoor, op locatie in ons werkgebied. Ook kunnen de medewerkers huisbezoeken afleggen.

- Personeelszaken, opleiding en vitaliteit

Het voeren van een helder personeelsbeleid, Het voeren van een opleidingsbeleid gericht op de kwaliteit van onze individuele medewerkers, de teams en de organisatie als geheel. Het zorgdragen voor de vitaliteit van onze medewerkers, mede in het kader van het terugbrengen van het ziekteverzuim. Het vormgeven van het hybride werken bij de VKB.

In 2023 hebben we acht vacatures opengesteld. Er is sprake geweest van één stageplek voor de opleiding HBO Sociaal Juridische dienstverlening en we hebben één afstudeeropdracht kunnen faciliteren. We vinden het belangrijk om invulling te geven aan onze maatschappelijke taak en staan open voor constructies die bijdragen aan het vergroten van kansen op de arbeidsmarkt, Social Return of het bevorderen van participatie.

In 2022 hebben we de nieuwe HR cyclus in gebruik genomen. In het voorjaar vindt het voortgangsgesprek plaats, in het najaar vindt er vervolgens een functioneringsgesprek plaats. Naast het sturen op kwaliteit van de dienstverlening en resultaat voor de inwoner, sturen we ook nadrukkelijk op kwaliteit van het personeel evenals op houding en gedrag. In 2023 zijn we verder gegaan met de ontwikkeling van deze cyclus. We hebben hierin de feedback van zowel

leidinggevend en als medewerkers meegewogen en daar waar mogelijk aanpassingen gedaan in de verschillende formats voor de gesprekken.

Communicatie is alle jaren één van de belangrijkste items waarop scholing ingezet wordt binnen de VKB. In 2023 is er op dit onderdeel ingezet op een bank- brede training klantcommunicatie. Alle medewerkers van de VKB hebben deelgenomen aan deze training. Het doel van deze training passend in het themajaar “klantgericht werken” was: de klant nog meer centraal zetten in denken, voelen en handelen en oordeelloos samenwerken vanuit een professionele grondhouding. Belangrijke onderwerpen waren: hoe leer je meebewegen met iemand die in de weerstand zit en het versterken van het inzicht dat een ieder die klant bij ons wordt feitelijk in een afhankelijkheidsrelatie komt.

Om dichterbij de inwoners te staan heeft de VKB de mogelijkheid van een huisbezoek ingesteld. Omdat de consultants die deze huisbezoeken voldoende te ondersteunen is er een training “veilig huisbezoek” georganiseerd. Tijdens deze training is geoefend met voorkomende situaties en hebben de consultants handvatten gekregen hoe ze zelf de randvoorwaarden voor een veilig huisbezoek kunnen vormgeven.

In het kader van vitaliteit en het terugdringen van ziekteverzuim onder onze medewerkers voeren we periodiek overleg met onze arbodienst. Ook in 2023 hebben wij de mogelijkheid om gebruik te maken van het Preventief Medisch Spreekuur actief bij de medewerkers onder de aandacht gebracht. Ook is er actief aandacht voor het instellen van de werkplek, het inschakelen van fysiotherapie om die manier actieve interventies te plegen om klachten bij medewerkers te verminderen

Preventie en voorlichting

De afdeling preventie houdt zich bezig met het ontwikkelen en uitvoeren van individuele en collectieve preventie activiteiten zoals het voeren van advies- en coaching gesprekken en het geven van cursussen en voorlichting.

Budgetbeheer

Het voeren van intakegesprekken en het uitvoeren en onderhouden van het budgetbeheer en budgetbegeleiding.

Beschermingsbewind

Deze afdeling verzorgt het beschermingsbewind. Beschermingsbewind is een door de rechter opgelegde vorm van 'verplicht budgetbeheer' voor meerderjarige personen die wegens verkwisting, een geestelijke of lichamelijke tekortkoming niet in staat zijn zelf hun financiën goed te regelen.

Schuldregeling

Het verzorgen van schuldbemiddeling, schuldsaneringstrajecten en het opstellen van verklaringen Wsnp.

Kredietverstrekking

De afdeling kredietverstrekking heeft als kerntaken, het beoordelen van de aanvragen voor en het verstrekken van sociale leningen, herfinancieringen en saneringskredieten.

Het onderstaande overzicht toont de personeelsbezetting ultimo 2023 en 2022:

Personeelsbezetting	31-12-2023		31-12-2022	
	persoon	fte	persoon	fte
Management	4	3,9	5	4,4
Bedrijfsbureau en staf	4	2,5	5	3,9
Financiële administratie / kredietverstrekking				
Financiën en ICT	1	1,0	2	1,9
Kredietverstrekking	1	0,7	1	0,7
Facilitair en Personele zaken	5	3,5	5	4,1
Preventie	2	1,6	2	1,6
Beschermingsbewind	7	6,7	9	7,0
Frontoffice				
Budgetbeheer	21	18,2	20	17,8
Schuldregeling	5	4,5	6	5,0
Totaal	50	42,67	55	46,4

We merken ter verduidelijking dat onder Budgetbeheer 1,5 FTE detachering bij gemeenten valt. Hier staan inkomsten tegenover, de gemeenten die deze dienst hebben afgenomen vergoeden de inzet van deze medewerkers volledig, waarmee het geen invloed heeft op het resultaat van de overige gemeenten die de dienst niet afnemen. Bij detachering blijven de medewerkers staan op de loonlijst van de VKB en zijn derhalve opgenomen in het totale FTE overzicht van de VKB, de overheadkosten veranderen niet. We krijgen de loonkosten vergoed. Er is geen sprake van dubbele afrekening.

Tevens is onder Bedrijfsbureau en staf 0.8 FTE opgenomen als gevolg van de terugkeer van politiek verlof van de voormalig directeur.

Het onderstaande overzicht toont het ziekteverzuim:

Ziekteverzuim	2023	2022
Verzuimduur	13,9	18,3
Verzuimpercentage	6,6	8,3
Verzuimfrequentie	1,2	1,2
Aantal ziekmeldingen	81	69
Ziekte-dagen	1.124,2	1262,4

Het verzuimpercentage in 2023 bedroeg 6,63%. Dit percentage geeft aan welk deel van de arbeidscapaciteit in 2023 wegens verzuim verloren is gegaan.

Het verzuimpercentage is ten opzichte van 2022 lager geworden. Mogelijke verklaring kan zijn dat we in 2023 nagenoeg geen verzuim meer hebben gezien in verband met corona. Ook draagt de goede samenwerking met de arbodienst bij aan het goed en deskundig oppakken van verzuim. Er is sprake van een periodiek overleg met de Arbodienst waarin voorkomende gevallen met elkaar doorgenomen wordt en waarbij de deskundigen vanuit de arbodienst mee kunnen kijken en denken over de manier waarop wij in positieve zin het verzuim kunnen beïnvloeden. Binnen de VKB zetten we stevig in op een goede afstemming tussen leidinggevende en medewerker.

4.5. Verbonden partijen

De Volkskredietbank is als Gemeenschappelijke Regeling een verbonden partij voor de deelnemende gemeenten. De Volkskredietbank heeft zelf geen verbonden partijen.

Jaarrekening 2023

5. Balans per 31 december 2023

(ná verwerking exploitatiesaldo en ná verwerking mutaties in de reserves)

Activa	31 december 2023		31 december 2022	
	€	€	€	€
Vaste activa				
B.1 Materiële vaste activa:				
Investerings met economisch nut		122.365		180.302
B.2 Financiële vaste activa:				
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer		524.617		599.895
Totaal vaste activa		646.982		780.197
Vlottende activa				
B.3 Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar:				
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	6.031.485		5.921.246	
Overige uitzettingen	77.749		73.868	
Overige vorderingen	2.294.348		1.498.657	
		8.403.582		7.493.771
B.4 Liquide middelen:				
Kas	-		-	
Bank	722.269		589.520	
		722.269		589.520
B.5 Overlopende activa:				
Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitontvangen facturen		446.424		359.440
Totaal vlottende activa		9.572.275		8.442.731
Totaal activa		10.219.257		9.222.928
Passiva				
	€	€	€	€
Vaste passiva				
B.6 Eigen vermogen:				
Algemene reserve	-		-	
Bestemmingsreserves	-		-	
Gerealiseerde resultaat	-		-	
		-		-
Totaal vaste passiva		-		-
Vlottende passiva				
B.7 Vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar:				
Beheerrekeningen	9.138.878		8.231.610	
Overige schulden	583.701		571.361	
		9.722.579		8.802.971
B.8 Overlopende passiva:				
Overige nog te betalen en vooruitontvangen bedragen		496.678		419.957
Totaal vlottende passiva		10.219.257		9.222.928
Totaal passiva		10.219.257		9.222.928

6. Overzicht van baten en lasten 2023

6.1 Overzicht van baten en lasten (categoriale indeling) 2023

BATEN	Begroting 2023	Realisatie 2023	Realisatie 2022
	€	€	€
E.1 Vaste bijdrage	1.631.200	1.733.570	1.690.718
E.2 Exploitatiebijdrage	-	659.133	567.968
E.3 Schuldhelpverlening	1.699.100	1.300.810	1.323.332
E.3a Schuldhelpverlening ondernemers (pilot)	14.500	-	-
E.3b Schuldhelpverlening jongeren (pilot)	8.300	-	-
E.4 Gemeentelijke toegang	131.000	213.816	78.938
E.5 Beschermingsbewind	575.400	483.829	479.671
E.6 Overige	118.900	439.254	317.061
E.7 Rente	65.000	231.660	77.960
Totaal baten	<u>4.243.400</u>	<u>5.062.072</u>	<u>4.535.648</u>

LASTEN	Begroting 2023	Realisatie 2023	Realisatie 2022
	€	€	€
E.8 Personeel	3.374.900	3.886.188	3.474.069
E.9 Afschrijving investeringen	79.000	91.275	86.946
E.10 Huisvesting	153.000	174.504	153.535
E.11 Automatisering	273.200	389.269	359.815
E.12 Apparaatskosten	183.800	292.310	226.266
E.13 Bankkosten	26.700	19.571	25.287
E.14 Mutaties voorzieningen	19.000	35.743	24.867
E.15 BTW compensatie	140.100	173.212	184.863
E.16 Vennootschapsbelasting	-	-	-
Totaal lasten	<u>4.249.700</u>	<u>5.062.072</u>	<u>4.535.648</u>
Saldo voor bestemming	-6.300	-	-
Westervolde	6.300	-	-
Mutaties reserves:			
Algemene reserve	-	-	-
Bestemmingsreserve	-	-	-
Totaal mutaties reserves	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
Saldoverdeling gemeenten	-	-	-
Saldo na bestemming	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>

6.2 Programmarekening 2023

LASTEN	Begroting 2023	Realisatie 2023	Realisatie 2022
	€	€	€
Programma: schuldhelpverlening	3.224.900	3.595.679	3.339.870
	<u>3.224.900</u>	<u>3.595.679</u>	<u>3.339.870</u>
Algemene dekkingsmiddelen	-	-	-
Overhead	1.024.800	1.466.393	1.195.778
Heffing voor de VPB	-	-	-
Onvoorzien	-	-	-
	<u>1.024.800</u>	<u>1.466.393</u>	<u>1.195.778</u>
Totaal lasten	<u>4.249.700</u>	<u>5.062.072</u>	<u>4.535.648</u>

BATEN	Begroting 2023	Realisatie 2023	Realisatie 2022
	€	€	€
Programma: schuldhelpverlening	4.243.400	5.062.072	4.535.648
	<u>4.243.400</u>	<u>5.062.072</u>	<u>4.535.648</u>
Algemene dekkingsmiddelen	-	-	-
Overhead	-	-	-
Heffing voor de VPB	-	-	-
Onvoorzien	-	-	-
	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
Totaal baten	<u>4.243.400</u>	<u>5.062.072</u>	<u>4.535.648</u>

7. Kasstroomoverzicht 2023

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

	2023		2022	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Saldo		-		-
Aanpassingen voor:				
- afschrijvingen		91.275		86.946
Veranderingen in werkkapitaal:				
- uitzettingen in 's Rijks schatkist	-110.239		-431.371	
- overige uitzettingen	-3.881		4.793	
- overige vorderingen	-795.691		-86.323	
- overlopende activa	-86.984		-267.750	
- vlottende schulden	919.608		818.303	
- overlopende passiva	76.721		5.931	
		-466		43.583
Overige:				
- boekresultaat materiële vaste activa		-		-
<i>Kasstroom uit operationele activiteiten</i>		90.809		130.529
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings in materiële vaste activa	-33.339		-70.939	
Desinvesterings in materiële vaste activa	-		-	
Verstrekkings leningen u/g	-328.096		-353.836	
Aflossingen leningen u/g	403.374		466.592	
<i>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</i>		41.939		41.817
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Bijdrage gemeenten, saldo	-		-	
<i>Kasstroom uit financieringsactiviteiten</i>		-		-
Mutatie liquide middelen (inclusief kortlopende schulden aan kredietinstellingen)				
		132.749		172.346
Liquide middelen				
Saldo per 31 december 2023	722.269			
Saldo per 31 december 2022	589.520		589.520	
Saldo per 31 december 2021			417.174	
Mutatie liquide middelen		132.749		172.346

8. Toelichting op de balans en het overzicht van baten en lasten

8.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemeen

De jaarcijfers hebben betrekking op de periode 1 januari 2023 tot en met 31 december 2023. Activa en passiva worden gewaardeerd tegen verkrijgingprijs of vervaardigingsprijs, waar nodig onder aftrek van afschrijvingen en (buitengewone) waardeverminderingen. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording (BBV) provincies en gemeenten daarvoor geeft.

Rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld volgens de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en de financiële- en controleverordeningen van de VKB. Daarnaast geldt dat de rechtmatigheidsverantwoording in overeenstemming is met de bepalingen vermeld in documenten van de lijst met relevante wet- en regelgeving zoals opgenomen in het door het algemeen bestuur op 30 november 2023 vastgestelde normenkader. In de controleverordening zijn de grenzen voor de verantwoording en rapportering gesteld op 3% respectievelijk 1 % van het totaal aan lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 151.860,- respectievelijk € 50.620,-. Vanwege het feit dat pas in het voorjaar van 2024 de precieze uitwerking van een aantal criteria en uitwerkingspunten bekend geworden is, hebben wij dit nog niet (zoals geadviseerd wordt) in de financiële verordening kunnen verankeren.

Continuïteitsveronderstelling

De jaarrekening is opgesteld op basis van de veronderstelling van continuïteit. Het voornemen van de voortzetting van de VKB door de deelnemende gemeenten blijkt onder meer uit het feit dat de begroting 2023 is opgesteld én vastgesteld door het bestuur nadat deze is behandeld in de gemeenteraden.

Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat over verschillende zaken een oordeel wordt gevormd, en dat schattingen worden gemaakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

Balanswaardering

Materiële vaste activa

Waardering van de materiële vaste activa vindt plaats op basis van de historische aanschafwaarden exclusief BTW onder aftrek van afschrijvingen. De materiële vaste activa van de VKB betreffen uitsluitend investeringen met een economisch nut.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa bestaan uit de verstrekte leningen zijn verminderd met de vervallen termijnen en zijn verminderd met de vooruit ontvangen aflossingen. Waardering vindt plaats tegen nominale waarde.

Vlottende activa en passiva

De onder de vorderingen opgenomen nog te ontvangen vervallen termijnen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met de getroffen voorzieningen. De liquide middelen en kortlopende schulden zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Overzicht van baten en lasten

Resultaatbepaling

Het resultaat wordt bepaald met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen. Baten worden verantwoord in het jaar waarin ze zijn gerealiseerd. Lasten worden genomen in het jaar waarin zij voorzienbaar zijn.

Afschrijvingen

Afschrijvingen vinden plaats op basis van een vast percentage van de aanschafwaarde exclusief BTW. De wijze waarop de afschrijvingen plaatsvinden worden vermeld in de financiële verordening.

8.2 Toelichting op de balans per 31 december 2023

Alle vermelde activa betreffen investeringen met economisch nut. Het verloop van de materiële vaste activa is als volgt weer te geven:

B.1. Materiële vaste activa	Verbouwing kantoor	Kantoor-inventaris	Auto-matisering	Totaal
	€	€	€	€
Per 1 januari 2023:				
Boekwaarde	9.882	58.518	111.902	180.302
Mutaties 2023:				
Investeringen	-	4.235	29.104	33.339
Afschrijvingen	-3.876	-20.783	-66.617	-91.276
	-3.876	-16.548	-37.513	-57.937
Per 31 december 2023:				
Boekwaarde	6.006	41.970	74.389	122.365
Afschrijvings-percentages	10% - 33,3%	20-33,3%	33,3%	

De investeringen worden lineair afgeschreven aan de hand van de volgende uitgangspunten:

7	Verbouwing nieuw kantoor	10 jaar
8	Kantoorinventaris	max. 10 jaar
9	Automatisering	max. 3 jaar

B.2. Financiële vaste activa	2023	2022
	€	€
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer		
Saldo per 1 januari	599.895	712.651
Verstrekkings t/m 31 december	328.096	353.836
	927.991	1.066.487
Vervallen termijnen t/m 31 december	-403.374	-466.592
Saldo per 31 december	524.617	599.895
Uitstaande leningen per 31 december	476	533

Het betreft verstrekte persoonlijke leningen, herfinancieringen en saneringskredieten aan cliënten.

B.3. Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Uitzettingen in 's Rijks schatkist		
SKB, rekening-courant .586	6.031.485	5.921.246

Clïentgelden (derden gelden) zijn uitgezonderd van het verplichte schatkistbankieren (SKB). Per 1 juli 2021 neemt de VKB deel aan het SKB en ontvangt daarmee rentebaten op positieve banktegoeden. Het drempelbedrag voor SKB bedraagt voor de VKB € 1.000.000,-. In 2023 is op enkele dagen per kwartaal dit bedrag overschreden als gevolg van ontvangen bijdragen van de deelnemende gemeenten. Gemiddeld genomen blijft de VKB onder het drempelbedrag.

	2023	2022
	€	€
Overige uitzettingen		
Saldo per 1 januari	100.090	120.061
Vervallen termijnen t/m 31 december	403.374	466.592
	503.464	586.653
Ontvangen aflossingen t/m 31 december	-392.521	-486.090
Achterstand	110.943	100.563
Vooruitontvangen termijnen	-794	-473
Per saldo achterstand per 31 december	110.149	100.090
Vordering vertragingsrente	12.000	10.512
	122.149	110.602
Voorziening dubieuze leningdebiteuren	-32.400	-26.222
Voorziening vertragingsrente	-12.000	-10.512
Saldo per 31 december	77.749	73.868

Voorziening dubieuze leningdebiteuren

De voorziening dubieuze leningdebiteuren dient voor het opvangen van het risico van oninbaarheid van de leningen u/g. Op basis van een geschat risicoprofiel van de debiteuren per 31 december 2023 is de voorziening dubieuze leningdebiteuren bepaald op € 32.400,-.

Voorziening vertragsrente

De voorziening vertragsrente dient voor het opvangen van het risico van oninbaarheid van de vordering vertragsrente.

	2023	2022
	€	€
Mutatie voorziening dubieuze leningdebiteuren		
Saldo per 1 januari	26.222	41.400
Respectievelijk onttrekkingen en toevoegingen	6.699	24.912
	32.921	66.312
Afboekingen minus ontvangen afrekeningen, per saldo afboekingen	-521	-40.090
Saldo per 31 december	32.400	26.222

De in de balans opgenomen overige vorderingen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Overige vorderingen		
Debiteuren	777.046	171.595
Nog te ontvangen van gemeenten	1.488.468	1.271.327
Beschermingsbewind	-3.666	23.235
Borg verhuurder	32.500	32.500
	<u>2.294.348</u>	<u>1.498.657</u>

De vorderingen van het openstaande debiteurensaldo per 31 december 2023 zijn allemaal korter dan drie maanden. Het saldo nog te ontvangen van gemeenten is hoger dan voorgaand jaar omdat de reguliere vorderingen plus het aandeel in het exploitatiesaldo zijn verwerkt in het lopende boekjaar en niet zoals voorgaande jaren in het volgende boekjaar.

De post liquide middelen kan als volgt worden gespecificeerd:

B.4. Liquide middelen	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Paypal	-	-
ABN-Amro, betaalrekening .730	22.436	20.686
ABN-Amro, kwartaal depositorekening .681	-	-
ABN-Amro, jaar depositorekening .816	-	-
BNG, rekening-courant .665	249.628	247.081
BNG, prepaidkaart .226	103.720	106.854
BNG, rekening-courant .171	346.524	202.061
SNS, betaalrekening .413	-39	12.838
Totaal	<u>722.269</u>	<u>589.520</u>

De bankgelden betreffen vooral gelden van cliënten en zijn te allen tijde toegankelijk en beschikbaar voor de activiteiten van de cliënten.

B.5. Overlopende activa	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Overige nog te ontvangen en vooruitontvangen facturen		
Vooruitontvangen facturen	101.577	104.083
Overige	344.847	255.357
Totaal	446.424	359.440

B.6. Eigen vermogen	Saldo per 01-01-2023	Toevoeging 2023	Onttrekking 2023	Saldo per 31-12-2023
	€	€	€	€
Algemene reserve	-	-	-	-
Bestemmingsreserves	-	-	-	-
Gerealiseerde resultaat	-	-	-	-
Totaal	-	-	-	-

Per 1 januari én 31 december 2023 zijn de reserves nihil.

De in de balans opgenomen netto vlottende schulden en overige schulden kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Persoonlijke Rekeningen Saldo's (PRS) cliënten

Hierop worden in principe alle cliënttegoeden verzameld die worden uitbetaald aan de cliënt en/of bestemd zijn voor toerekening aan activiteiten, zoals budgetbeheer, beschermingsbewind, kredietverstrekkingen, saneringen, schuldbemiddeling etc. Vanuit deze activiteiten vindt dan doorbetaling plaats naar derden of naar de cliënt zelf.

Spaargelden en reserveringen cliënten

In overleg met de cliënt worden reserveringen gedaan voor toekomstige uitgaven ten behoeve van de activiteiten budgetbeheer en beschermingsbewind.

Scheiding van cliënt- en organisatiegelden

De Volkskredietbank maakt gebruik van één centrale bankrekening op naam van de Volkskredietbank waarop alle cliëntgelden worden ontvangen. Voor iedere cliënt opent de Volkskredietbank een (budgetbeheer)rekening waarbij een volledige, administratieve scheiding is aangebracht. Door de waarborgen die een gemeentelijke kredietbank als overheidsorgaan met zich meebrengt, is er geen noodzaak tot strikte scheiding middels separate externe bankrekeningen op naam van cliënten. Op grond van het besluit kwaliteitseisen curatoren, beschermingsbewindvoerder en mentoren (CBM) heeft de Rechtbank Noord-Nederland per brief van 17 november 2015 aan de Volkskredietbank een ontheffing verleend voor de eis van scheiding van cliënt- en organisatiegelden (artikel 1:436 lid 4 BW).

B.7. Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		31-12-2023	31-12-2022
		€	€
Beheerrekeningen			
Persoonlijke Rekeningen Saldo's (PRS) cliënten		1.282.378	1.279.234
Spaargelden en reserveringen cliënten		7.856.500	6.952.376
Totaal		<u>9.138.878</u>	<u>8.231.610</u>

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Overige schulden		
Door te betalen bemiddelingen	112.689	178.488
Crediteuren	234.138	133.682
Salarissen, pensioenpremies en loonheffing	236.874	259.191
Totaal	<u>583.701</u>	<u>571.361</u>

De post 'Door te betalen bemiddeling' betreft bedragen die bestemd zijn voor doorbetaling aan schuldeisers van de activiteit schuldbemiddeling.

De post 'Salarissen, pensioenpremies en loonheffing' bevat nog te betalen pensioenpremies en loonheffingen over de maand december.

B.8. Overlopende passiva		31-12-2023	31-12-2022
		€	€
Overige nog te betalen en vooruitontvangen bedragen			
Accountantskosten		11.430	9.961
Overige		485.248	409.996
Totaal		<u>496.678</u>	<u>419.957</u>

Onder de post 'overige' is onder andere het saldo opgenomen van de uittreedsom van de gemeente Westerwolde.(€ 58.000,-)

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

De volgende onderdelen zijn toekomstige financiële verplichtingen en niet in de balans opgenomen:

- De verplichting uit hoofde van de vakantiedagen is, conform het BBV, niet in de balans opgenomen. Deze verplichting bedraagt per 31 december 2023 bruto € 168.523,-, inclusief werkgeverslasten is dit € 217.404. De bedragen zijn gebaseerd op het totale nog openstaande verlof per 31-12-2023 te weten 4.595 uur. Dit is op basis van 1836 jaaruren (=1 fte) omgerekend 2.5 fte. De gemiddelde inschaling van het personeel van de VKB is schaal 9 periodiek 11. De genoemde salariskosten zijn hierop gebaseerd.

- 11 Huurovereenkomst kantoorpand: betreft een financiële huurverplichting van € 95.000,- per jaar en deze wordt jaarlijks verhoogd op basis van het CPI van het CBS. Deze verplichting loopt van 1 november 2010 tot en met 31 oktober 2020. In 2019 is besloten de huidige huurovereenkomst te verlengen met vijf jaar.
- 12 Huurovereenkomst afdrukkapparatuur: betreft een financiële huurverplichting van € 10.000,- per jaar. Deze verplichting loopt van 19 augustus 2020 tot en met 19 augustus 2023 en is stilzwijgend verlengd
- 13 Dienstverleningsovereenkomst personeels- en salarisadministratie: betreft een financiële verplichting van € 16.000,- per jaar. Deze verplichting loopt van 1 januari 2019 tot 31 december 2020. De overeenkomst is telkens stilzwijgend verlengd met een jaar.

8.3 Toelichting op en analyse van de categoriale indeling 2023

De gerealiseerde afwijking ten opzichte van de begroting over de periode 1 januari tot en met 31 december 2023 wordt hieronder geanalyseerd.

Toelichting op en analyse van de baten

De gerealiseerde totale baten zijn per saldo € 841.000,- hoger dan begroot. De afwijking kan als volgt worden gespecificeerd (afwijkingen tot en met 10% van de begroting worden niet toegelicht):

BATEN		Begroting 2023	Realisatie 2023	Realisatie t.o.v. begroting					
				Hoger		Lager		Saldo	
		€	€	€	%	€	%	€	
E.1	Vaste bijdrage	1.631.200	1.733.570	102.370	6,3	-	-		
E.2	Exploitatatiebijdrage	-	659.133	659.133		-			
E.3	Schuldhelpverlening	1.699.100	1.300.810	-	-	398.290	23,4		
E.3a	Schuldhelpverlening ondernemers (pilot)	14.500	-	-	-	14.500	100,0		
E.3b	Schuldhelpverlening jongeren (pilot)	8.300	-	-	-	8.300	100,0		
E.4	Gemeentelijke toegang	131.000	213.816	82.816	63,2	-	-		
E.5	Beschermingsbewind	575.400	483.829	-	-	91.571	15,9		
E.6	Overige	118.900	439.254	320.354	269,4	-	-		
E.7	Rente	65.000	231.660	166.660	256,4	-	-		
Totaal baten		4.243.400	5.062.072	1.331.333	26,3	512.661	10,1	818.672	

De gerealiseerde **exploitantiebijdrage (E.2)** is per saldo € 659.000,- hoger dan begroot. Per saldo zijn de totale baten (exclusief de exploitatiebijdrage) € 159.000,- hoger en de totale lasten zijn per saldo € 812.000,- hoger. Samen resulteert dit in de hogere exploitatiebijdrage. De toename van de baten wordt voor een groot deel gerealiseerd door de hogere rente opbrengsten en hoger overige opbrengsten. De hogere lasten komen met name voort uit hogere personeelskosten, hogere automatiseringskosten en hogere apparaatskosten. Een nadere toelichting op de baten en lasten volgt hier onder.

De gerealiseerde **schuldhelpverlening (E.3)** is per saldo € 398.290,- lager dan begroot. De vorm, intensiteit en omvang van de dienstverlening worden afgestemd op de hulpvraag en situatie van de cliënt. Dit is maatwerk en de Volkskredietbank zal dus niet automatisch alle mogelijke producten inzetten; lichte vormen van dienstverlening waar het kan, intensieve trajecten waar nodig. Er zijn geen productprijverschillen, de werkelijke tarieven wijken niet af ten opzichte van de begrote tarieven.

De verschillen tussen de gerealiseerde en begrote aantallen per activiteit worden zichtbaar in de volgende tabel:

Activiteiten	Begroting 2023	Realisatie 2023	Realisatie t.o.v. begroting			
			Hoger		Lager	
	aant.	aant.	aant.	%	aant.	%
Kernpakket						
Aanmeldingen	608	520	-	-	88	14,5
Intake compleet	317	331	14	4,4	-	-
Crisisintake compleet	43	23	-	-	20	46,5
Verkorte intake	200	-	-	-	200	100,0
Adviesrecht beschermingsbewind	48	-	-	-	48	100,0
Adviesgesprekken (preventie)	71	-	-	-	71	100,0
Intake SR	100	55	-	-	45	-
Schuldregeling	285	142	-	-	143	50,2
Schuldbemiddeling	145	101	-	-	44	30,3
Wsnv verklaring	78	37	-	-	41	52,6
Financieel beheer	36	29	-	-	7	19,4
Dwangakkoord inclusief zitting	15	4	-	-	11	73,3
Opstart budgetbeheer t.b.v. beschrm. B	29	-	-	-	29	100,0
Budgetbeheer (incl. opstart, afronding en coaching)	807	688	-	-	119	14,7
Budgetbeheer beperkt	30	22	-	-	8	26,7
Begeleid financieel beheer	158	215	57	36,1	-	-
Coachingsgesprekken (preventie)	81	8	-	-	73	-
Lening aanvraag zonder borg	320	221	-	-	99	30,9
Keuzepakket						
Lening aanvraag met borg	23	28	5	21,7	-	-
Beschermingsbewind						
Instroom	30	33	3	10,0	-	-
Uitstroom	30	33	3	10,0	-	-
Totaal	400	358	-	-	42	10,5

De gerealiseerde **gemeentelijke toegang (E.4)** is € 82.800,- hoger dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door hogere dan begrote opbrengsten inhaal slag detacheringen bij deelnemende gemeente (preventie en vroegsignalering)

De gerealiseerde **opbrengsten beschermingsbewind (E.5)** zijn € 91.500,- lager dan begroot. Het aantal dossiers per 31 december 2023 bedraagt 374 (begroot: 400). Er zijn 35 dossiers minder dan begroot in behandeling genomen. De lagere instroom is gerelateerd aan de lagere instroom bij de afdeling budgetbeheer. De verhouding 'reguliere' en 'schulden' dossiers in de begroting was ongeveer 75% / 25% en wijkt af van de huidige verhouding; 81% 'regulier' en 19% 'schulden'. Een 'schulden' dossier is bewerklijker en brengt ongeveer € 400,- meer op t.o.v. een 'regulier' dossier.

De gerealiseerde **overige opbrengsten (E.6)** zijn per saldo € 320.300,- hoger dan begroot. Het jongerenproject Oost Groningen Geld Geletterd heeft geleid tot een niet begrote opbrengst van € 159.000,- Daarnaast zijn er extra opbrengsten als gevolg van het detacheren van een medewerker aan een externe partij de vergoeding voor het verstrekken van bankpassen aan Oekraïne vluchtelingen

Toelichting op en analyse van de lasten

De gerealiseerde lasten zijn per saldo € 812.000,- hoger dan begroot. De afwijking kan als volgt worden gespecificeerd (afwijkingen tot en met 10% van de begroting worden niet toegelicht):

LASTEN	Begroting 2023	Realisatie 2023	Realisatie t.o.v. begroting				Saldo
			Hoger		Lager		
	€	€	€	%	€	%	€
E.8 Personeel	3.374.900	3.886.188	511.288	15,1	-	-	
E.9 Afschrijving investeringen	79.000	91.275	12.275	15,5	-	-	
E.10 Huisvesting	153.000	174.504	21.504	14,1	-	-	
E.11 Automatisering	273.200	389.269	116.069	42,5	-	-	
E.12 Apparaatskosten	183.800	292.310	108.510	59,0	-	-	
E.13 Bankkosten	26.700	19.571	-	-	7.129	26,7	
E.14 Mutaties voorzieningen	19.000	35.743	16.743	88,1	-	-	
E.15 BTW compensatie	140.100	173.212	33.112	23,6	-	-	
E.16 Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-	
Totaal lasten	4.249.700	5.062.072	819.501	16,2	7.129	0,1	812.372

De gerealiseerde **personeelslasten (E.8)** zijn per saldo €511.000,- hoger dan begroot en zijn als volgt onderverdeeld:

LASTEN	Begroting 2023	Realisatie 2023	Realisatie t.o.v. begroting				Saldo
			Hoger		Lager		
	€	€	€	%	€	%	€
E.8 Personeel							
Ambtelijk personeel	3.147.500	3.583.285	435.785	13,8	-	-	
Inhuur personeel	37.100	101.891	64.791	174,6	-	-	
Totaal	3.184.600	3.685.176	500.576	13,6	-	-	500.576
Overige personeel:							
Vervanging ziekteverzuim	73.700	-	-	-	73.700	-	
Scholing	60.000	93.419	33.419	55,7	-	-	
Salarisverwerking en P&O	13.000	13.598	598	4,6	-	-	
Werving en selectie personeel		31.678	31.678		-	-	
Reis- en verblijf	12.600	16.808	4.208	33,4	-	-	
Arbo en bedrijfszorg	15.300	21.258	5.958	38,9	-	-	
Diversen	15.700	24.251	8.551	54,5	-	-	
Totaal	190.300	201.012	84.412	42,0	73.700	36,7	10.712
Totaal personeel	3.374.900	3.886.188	584.988	15,1	73.700	1,9	511.288

De gerealiseerde **loonsom personeel** is per saldo € 435.000,- hoger dan begroot. De toename heeft te maken met de forse CAO stijging van 2022 en 2023 en extra inhuur i.v.m. ziekte.

Personeelsformatie

Het personeel van de VKB maakt regelmatig gebruik van het recht op zwangerschapsverlof en ouderschapsverlof. Hieronder volgt een overzicht van beide verlofregelingen en het ziekteverzuim over de periode 2020 tot en met 2023 en de impact daarvan op de personeelsformatie.

Fte niet inzetbaar	2020	2021	2022	2023
Zwangerschapsverlof:				
Aantal medewerkers	0	1	1	0
Fte niet inzetbaar	0,0	0,4	0,3	0,0
Ouderschapsverlof:				
Aantal medewerkers	6	4	4	4
Fte niet inzetbaar	0,6	0,3	0,4	0,2
Ziekteverzuim:				
Verzuimpercentage	6,3%	7,8%	8,3%	6,6%
Fte niet inzetbaar	3,1	3,6	3,9	3,1
Totaal fte niet inzetbaar	3,7	4,2	4,6	3,3

Naast de financiële consequenties zijn de vele vervangingen voor een cliëntgerichte organisatie een grote belasting voor wat betreft de planning en afstemming. Zowel kwalitatief als kwantitatief is de voortdurende vervanging een punt van aandacht.

De gerealiseerde **afschrijvingskosten (E.9)** komen dit jaar € 12.200,- hoger uit dan begroot als gevolg van de investeringen in zowel een nieuwe telefooncentrale als ook in nieuwe IT-apparatuur (laptops, mobiele telefoons etc.) en programmatuur (MS 365 en MFA etc.) om het thuiswerken beter te ondersteunen.

De gerealiseerde **huisvestingskosten (E.10)** zijn dit jaar € 21.500,- hoger dan begroot als gevolg van hogere dan begrote energiekosten.

De gerealiseerde **automatiseringskosten (E.11)** zijn € 116.000,- hoger dan begroot. De stijging is het gevolg van autonome kostenstijging als gevolg van de inflatie in 2022 en 2023. Daarnaast zijn implementatiekosten gemaakt ter voorbereiding op de migratie van werkplekken

De gerealiseerde **apparaatskosten (E.12)** zijn € 108.500,- hoger dan begroot. De stijging is het gevolg van autonome kostenstijging en de kosten van het jongeren project Oost Groningen Geld Geletterd

Vennootschapsbelasting (E.16)

De VKB heeft geen Vpb-plicht, omdat er geen fiscaal winststreven is. Conform de afspraken met de gemeenten sluit de exploitatie jaarlijks op nihil. De belastingdienst heeft in een schriftelijk reactie van 20 januari 2017 geconcludeerd dat er geen belastingplicht ontstaat voor de vennootschapsbelasting per 1 januari 2016. Indien blijkt dat in een later jaar wel positieve resultaten worden behaald, dient het één en ander opnieuw te worden beoordeeld.

9. Verantwoording rechtmatigheid en vaststellen jaarstukken 2023

9.1 Verantwoording rechtmatigheid

Verantwoordelijkheid dagelijks bestuur

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het dagelijks bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het algemeen bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het algemeen bestuur op 30 november 2023 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het algemeen bestuur bepaald en bedraagt 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 151.800,-. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV van november 2023.

Bevindingen

Het dagelijks bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties niet rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

De geconstateerde afwijkingen betreffen:

Begrotingsonrechtmatigheid

De verschillen tussen de geautoriseerde baten en lasten en de gerealiseerde baten en lasten worden hieronder per programma weergegeven:

LASTEN	Begroting 2023	Rekening 2023	afwijking
	€	€	€
Programma: schuldhulpverlening	3.224.900	3.595.679	-370.779
	3.224.900	3.595.679	-370.779
Algemene dekkingsmiddelen	-	-	-
Overhead	1.024.800	1.466.393	-441.593
Heffing voor de VPB	-	-	-
Onvoorzien	-	-	-
	1.024.800	1.466.393	-441.593
Totaal lasten	4.249.700	5.062.072	-812.372

BATEN	Begroting 2023	Rekening 2023	afwijking
	€	€	€
Programma: schuldhulpverlening	4.243.400	5.062.072	-818.672
	4.243.400	5.062.072	-818.672
Algemene dekkingsmiddelen	-	-	-
Overhead	-	-	-
Heffing voor de VPB	-	-	-
Onvoorzien	-	-	-
	-	-	-
Totaal baten	4.243.400	5.062.072	-818.672
Exploitatiesaldo voor bestemming	-6.300		-6.300
Westerwolde	6.300		6.300
Incidentele bijdrage			
Exploitatiesaldo na bestemming	-	-	-

Daarnaast hebben er in 2023 voor € 33.339,- aan investeringen plaats gevonden. Voor deze investeringen is in de door het algemeen bestuur vastgestelde begroting van 7 juli 2022 geen afzonderlijk investeringskrediet vastgesteld.

Als we kijken naar de inhoudelijke achtergronden van het hoger uitvallen van de lasten en gedane investeringen dan begroot, dan is de constatering dat deze lasten passen binnen het door het algemeen bestuur vastgestelde beleid, namelijk het bieden van verschillende vormen van schuldhulp aan mensen in de doelgroep. Als gevolg van de wijze van financiering betekent dit dat de baten ook hoger uitvallen van de begroot. Op grond van uitspraken van de commissie BBV kwalificeren deze overschrijdingen als "acceptabel". Uiteraard spreekt het algemeen bestuur bij het vaststellen van de jaarstukken zijn definitieve oordeel uit over deze overschrijdingen van de begroting.

Aanbestedingsonrechtmatigheid

De VKB maakt voor de schuldhulpverlening gebruik van het softwarepakket Allegro. De jaarlijkse kosten zijn dusdanig dat in 2023 een Europese aanbesteding had moeten plaats vinden. Deze heeft voor een deel van de gebruikte software plaats gevonden. Voor het overgrote deel echter niet. Dat betekent dat de jaarlast 2023 ad € 78.574,- ten onrechte niet Europees is aanbesteed.

9.2 Vaststellen jaarstukken 2023

Het Algemeen Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Volkskredietbank Noord-Oost Groningen, in vergadering bijeen op 3 oktober 2024 besluit tot het vaststellen van de jaarstukken 2023.

De voorzitter,|

De secretaris,

10. Overige gegevens

10.1 Belangrijke gebeurtenissen na balansdatum

Hieronder worden activiteiten, handelingen, besluiten e.d. opgenomen die na 31 december 2023 hebben plaatsgevonden waarvan de consequenties niet zijn verwerkt in de jaarrekening, maar welke wel van invloed kunnen zijn op de financiële positie.

10.2 Exploitatiesaldooverwerking en verdeling

Het exploitatiesaldo over het jaar 2023 bedraagt nihil. Er zijn geen mutaties in de reserves geweest.

Volgens de Gemeenschappelijke Regeling wordt het resterend exploitatiesaldo gedeeld door de deelnemende gemeenten. Op basis van artikel 38 lid 2 en 3 van de Gemeenschappelijke Regeling wordt de bijdrage van de deelnemende gemeenten als volgt berekend:

- voor $\frac{1}{4}$ naar verhouding van het aantal inwoners op 1 januari van het desbetreffende dienstjaar;
- voor $\frac{3}{4}$ naar verhouding van het totaalbedrag van de voor de inwoners van elke deelnemende gemeente in het desbetreffende dienstjaar verleende diensten.

10.3 Verdeelsleutel

De verdeelsleutel wordt gehanteerd voor de verdeling van de exploitatiebijdrage en de BTW compensatie en ziet er als volgt uit:

Opdrachtgever	Inwoners per 01-01-2023	Product afname 2023	% inwoners	% product afname	% gewogen gemiddelde
	aantal	€	%	%	%
Eemsdelta	45.389	420.700	32,7	32,7	32,7
Het Hogeland	15.414	139.712	11,1	10,9	10,9
Oldambt	38.521	336.713	27,7	26,2	26,5
Pekela	12.196	140.450	8,8	10,9	10,4
Veendam	27.466	249.747	19,8	19,4	19,5
Totaal	138.986	1.287.322	100,0	100,0	100,0

1) Inwoners gemeente Eemsmond per 31-12-2018 (CBS StatLine)

10.4 BTW compensatie

De VKB is grotendeels niet BTW-plichtig. Dit houdt in dat een aanzienlijk deel van de BTW op inkopen niet kan worden teruggevorderd en derhalve onderdeel is van de kosten van inkopen en investeringen. De investeringen worden echter exclusief BTW geactiveerd, de BTW op inkopen is opgenomen in de resultaatpost 'E.15 BTW compensatie'. De grondslag voor deze verwerkingswijze ligt in het gegeven dat de BTW grotendeels kan worden gecompenseerd door de deelnemende gemeenten (fiscaal technisch heet dit de 'doorschuifregeling').

De VKB doet jaarlijks in januari afzonderlijk opgave van de te compenseren BTW aan de deelnemende gemeenten. De gemeenten kunnen dan op hun beurt deze BTW voor compensatie in aanmerking brengen (zolang ze ten minste hun maximale compensatie nog niet hebben bereikt).

De BTW compensatie 2023 wordt weergegeven in de volgende tabel.

Opdrachtgever	Inwoners per 01-01- 2022	Product afname 2022	BTW com- pensatie 2022
	aantal	€	€
Eemsdelta	45.389	420.700	56.597
Het Hogeland	15.414	139.712	18.901
Oldambt	38.521	336.713	45.981
Pekela	12.196	140.450	17.973
Veendam	27.466	249.747	33.760
Totaal	138.986	1.287.322	173.212

1) Inwoners gemeente Eemsmond per 31-12-2018 (CBS StatLine)

De BTW compensatie 2023 is verdeeld volgens de verdeelsleutel conform de Gemeenschappelijke Regeling; 25% op basis van het aantal inwoners en 75% op basis van de werkelijke productafname.

10.5 Overzicht lasten en baten per taakveld 2023

LASTEN	Begroting 2023	Realisatie 2023	Realisatie 2022
	€	€	€
0.4 Overhead	1.024.800	1.466.393	1.195.778
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+, onderdeel schuldhelpverlening	3.224.900	3.595.679	3.339.870
Totaal lasten	4.249.700	5.062.072	4.535.648

BATEN	Begroting 2023	Realisatie 2023	Realisatie 2022
	€	€	€
0.4 Overhead	-	-	-
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+, onderdeel schuldhelpverlening	4.243.400	5.062.072	4.535.648
Totaal baten	4.243.400	5.062.072	4.535.648

10.6 Overzicht gemeentelijke bijdragen 2023

Opdrachtgever	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
	BEGROOT 2023					PROGNOSE / REALISATIE 2023					VERSCHIL	
	Product afname	Vaste bijdrage	Exploitatie bijdrage	BTW compens.	Totaal [A t/m D]	Product afname	Vaste bijdrage	Exploitatie bijdrage	BTW compens.	Totaal [F t/m I]	Bedrag [E - J]	Procent [K : E]
	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€	
Eemsdelta	680.600	532.600	-	-45.400	1.167.800	420.700	531.960	215.368	-56.597	1.111.431	56.369	4,8%
Het Hogeland	222.300	182.300	-	-16.500	388.100	139.712	180.652	71.927	-18.901	373.390	14.710	3,8%
Oldambt	427.100	451.300	-	-36.100	842.300	336.713	451.467	174.973	-45.981	917.172	74.872	8,9%
Pekela	184.200	143.000	-	-14.200	313.000	140.450	142.937	68.395	-17.973	333.809	20.809	6,6%
Veendam	338.900	322.000	-	-27.900	633.000	249.747	321.902	128.470	-33.760	666.359	33.359	5,3%
Totaal	1.853.100	1.631.200	-	-140.100	3.344.200	1.287.322	1.628.918	659.133	-173.212	3.402.161	57.961	1,7%
Westerwolde	5.200	99.400	-	-	104.600	10.266	104.531	-	-	114.797	10.197	9,7%
Totaal	1.858.300	1.730.600	-	-140.100	3.448.800	1.297.588	1.733.448	659.133	-173.212	3.516.958	68.158	2,0%

Toelichting kolommen

A = begrote productafname kern- en pluspakket
B = begrote vaste bijdrage
C = begrote exploitatie bijdrage
D = begrote BTW compensatie
E = totaal kolom A + B + C + D

F = geprognosticeerde / gerealiseerde productafname kern- en pluspakket
G = geprognosticeerde / gerealiseerde vaste bijdrage
H = geprognosticeerde / gerealiseerde exploitatie bijdrage
I = geprognosticeerde / gerealiseerde BTW compensatie
J = totaal kolom F + G + H + I

K = afwijking realisatie / prognose t.o.v. de begroting (kolom E - J); rood is een overschrijding van de begroting
L = afwijking realisatie / prognose procentueel t.o.v. de begroting (kolom K : E x 100); rood is een overschrijding van de begroting

10.7 WNT-verantwoording 2023 Volkskredietbank Noord-Oost Groningen

De WNT is van toepassing op de Volkskredietbank Noord-Oost Groningen. Het voor de Volkskredietbank Noord-Oost Groningen toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2023 € 223.000,-. Het algemeen bezoldigingsmaximum is van toepassing.

Bezoldiging topfunctionarissen

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking

Gegevens 2023: bedragen x € 1	S.E. Smit
Functiegegevens	
Aanvang en einde functieervulling in 2021	directeur 01/01 - 31/08
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,89
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	62.139
Beloningen betaalbaar op termijn	10.082
<i>Subtotaal</i>	<i>72.221</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	131.424
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.
Bezoldiging	72.221
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t. N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

Gegevens 2022: bedragen x € 1	S.E. Smit
Functiegegevens	
Aanvang en einde functieervulling in 2020	directeur 01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,89
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	88.003
Beloningen betaalbaar op termijn	15.692
<i>Subtotaal</i>	<i>103.695</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	192.000
Bezoldiging	103.695

Toeziethoudende topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.900 of minder

Naam bestuurder	Gemeente	Functie	Bezoldiging 2023	Bezoldiging 2022
Mw. M. de Visser	Het Hogeland	Voorzitter lid DB	onbezoldigd	onbezoldigd
Dhr. G. Engelkens	Oldambt	Vice voorzitter lid DB	onbezoldigd	onbezoldigd
Mw. E. van Klaveren	Pekela	Lid DB	onbezoldigd	onbezoldigd
Dhr. H. Ronde	Eemsdelta	Overige leden	onbezoldigd	onbezoldigd
Mw. A. Kleve	Veendam	Overige leden	onbezoldigd	onbezoldigd

Toelichting

Mevrouw Kleve is op 11 december 2023 afgetreden als wethouder van de gemeente Veendam. Haar opvolger de heer Wierenga is toegetreden tijdens de vergadering van het Algemeen Bestuur op 24 januari 2024

Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen

Er zijn in 2023 geen uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen gedaan.

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2023 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

11. Controleverklaring

12. Statistische gegevens

De ontwikkeling van de verschillende activiteiten door de jaren heen blijkt uit onderstaande overzichten:

Activiteiten	2023	2022	2021	2020
Kernpakket:				
Aanmeldingen	520	-	-	-
Intake, diagnose en crisisinterventie	-	-	-	505
Intake compleet	331	289	231	-
Crisisintake compleet	23	25	18	-
Verkorte intake	-	-	-	-
Plan van aanpak gesprek SHV	-	44	38	-
Adviesrecht beschermingsbewind	-	-	-	-
Adviesgesprekken (preventie)	-	38	16	49
Intake SR	55	81	82	-
Schuldregeling	142	164	223	273
Schuldbemiddeling	101	129	137	123
Wsnp-verklaring	37	25	57	69
Financieel beheer	29	36	38	34
Dwangakkoord inclusief zitting	4	4	4	-
Budgetbeheer zwaar	-	-	-	968
Budgetbeheer middel	-	-	-	27
Budgetbeheer licht	-	-	-	24
Budgetbeheer (incl. opstart, afronding en coaching)	688	752	885	-
Budgetbeheer beperkt	22	23	23	-
Begeleid financieel beheer	215	172	42	-
Coachingsgesprekken (preventie)	8	29	5	113
Lening aanvraag zonder borg	221	175	302	394
		-		
Pluspakket:				
Lening aanvraag met borg	28	21	30	20
Preventie:				
Cursus 'Kostdat?!?!'	-	-	-	-
Gastles / training	-	-	-	-
Voorlichting	-	-	-	1
Workshop 'Geld speelt een rol'	-	-	-	-
Workshop 'Financieel bij de hand'	-	-	-	-
		-		
Beschermingsbewind:				
Instroom (incl. aanvragen zonder def. bes)	33	26	20	23
Uitstroom	33	33	16	19
Reguliere dossiers	290	275	280	282
Schulden dossiers	68	65	94	94
Totaal	358	340	374	376
Betaald budgetbeheer	52	104	104	114

Vervolg statistische gegevens

	2023	2022	2021	2020
	€	€	€	€
Leningen u/g:				
Stand per 31 december	524.617	599.895	712.651	753.056
Achterstand per 31 december	110.149	100.090	120.061	123.739
Totaal per 31 december	634.766	699.985	832.712	876.795
Voorziening per 31 december	-32.400	-26.222	-41.400	-64.400
Per saldo per 31 december	602.366	673.763	791.312	812.395
Uitbetalingen	328.096	353.836	454.886	526.456
Gemiddelde uitbetaling	2.077	2.045	2.146	2.041
Aantal uitbetalingen	158	173	212	258
Aantal leningen per 31 december	476	533	610	655
Aantal dubieus per 31 december	55	44	55	64
Overzicht van baten en lasten:				
Baten				
E.1 Vaste bijdrage	1.733.570	1.690.718	1.668.053	1.645.782
E.2 Exploitatiebijdrage	659.133	567.967	558.071	557.663
E.3 Schuldhelpverlening	1.300.810	1.323.333	1.347.812	1.216.440
E.4 Gemeentelijke toegang	213.816	78.938	108.573	178.256
E.5 Beschermingsbewind	483.829	479.671	488.266	463.790
E.6 Overige	439.254	317.061	185.645	114.937
E.7 Rente	231.660	77.960	67.985	73.603
Totaal baten	5.062.072	4.535.648	4.424.405	4.250.471
Lasten				
E.8 Personeel	3.886.188	3.474.069	3.527.305	3.366.703
E.9 Afschrijving investeringen	91.275	86.946	109.286	113.251
E.10 Huisvesting	174.504	153.535	147.638	156.013
E.11 Automatisering	389.269	359.815	264.319	249.916
E.12 Apparaatskosten	292.310	226.266	172.252	155.560
E.13 Bankkosten	19.571	25.287	27.077	26.076
E.14 Mutaties voorzieningen	35.743	24.867	-3.963	31.668
E.15 BTW compensatie	173.212	184.863	180.491	151.284
E.16 Vennootschapsbelasting	-	-	-	-
Totaal lasten	5.062.072	4.535.648	4.424.405	4.250.471
Saldo voor bestemming	-	-	-	-